

DEBRECZEN

XVIII. évf. 247. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

**A közgyűlés megszavazta
a városi tisztviselők, nyugdíjasok és alkalmazottak beszerzési segélyét**

Német előnyomulás a Krim félszigeten

A Donec-medencében német és magyar csapatok napról-napra nagyobb területet foglalnak el — Taft azzal vádolja Rooseveltet, hogy háborúba dönti az országot — Hitler rendeletére elhalasztották a franciaországi további túszkivégzéseket

Izmet Inonü: a török nemzet megóvja semlegességét

A krimi félsziget kapuja is megnyílt a német és szövetséges hadsereg előtt. Mint rendkívüli német hadijelentés tudtul adja, német gyaloghadosztályok áttörték a Krimfélsziget védelmi vonalát és sok foglyot ejtettek.

A Krim félsziget különben háromnegyed részében sik terület, melyen a német gyorscsapatok sikeresen üldözik a bolsevista csapatokat. A Krim félsziget elvesztése nagy csapás a szovjetre, már csak a sziget Fekete tengeri pozíciója miatt is.

Hogy mennyire előhaladtak a német hadműveletek a Krim félsziget ellen, mutatja, hogy német harci gépek támadást intéztek Keres kikötőberendezései ellen.

Keres a Krim félsziget legkeletibb kikötője.

Ugyanekkor a Donec iparvidék meghódítása is a teljes befejezés felé közeledik. Honvédköteleink már az egyik fontos Donec-hídfőért harcolnak vitézül.

Pillanatra sem szűnik a harc Moszkva és Leningrád körül. A német léghaderő mindkét város katonai célpontjait bombákkal árasztotta el.

A Német TI-vel a szerdai hadijelentés kiegészítéseként a következők közlik: **A Donec medencében német és magyar csapatok napról napra nagyobb területet foglalnak el, mert a szovjetet itt állandóan visszavonulásra kényszerítik.**

Az angol Times katonai levelezője azt írja, hogy a szovjet helyzetét komolyan kell mondani. A bolsevikiek maguk is kijelentik, hogy a Donec medencében a német előnyomulást még nem lehetett megállítani.

A TÖRÖK ÁLLAMELNÖK BESZÉDE

Törökország 18-ik köztársasági ünnepe alkalmából szerdán délben a parlament épületében hivatalos ünnepség volt.

Izmet Inonü, a hadsereghez, a török néphez és az ifjúsághoz intézett beszédében, amelyet a rádió is közvetített, többek között ezeket mondotta:

— Ebben a nyugtalan válságokkal teli időben Törökország, mint erős nép őrül meg nemzeti ünnepét oly országban, amely a béke boldogságát élvezheti. E nép fiait kések vállalni a legnehezebb terhet

Magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Délkelet-Ukrajnában előrenyomuló szövetséges hadak ott folyó hadműveleteikkel a Donec medence iparvidékének legfontosabb szakaszát veszik birtokukba. Ezzel

az európai szovjet hadiipar utolsó nagy gócpontjait veszíti el a bolsevik birodalom.

A magyar seregtettek az egyik Donec-hídfőért harcolnak.

is, hogy a nemzet sérthetlenségét megóvják. Törökország is érzi az egész világ fölött elvonuló vihar sokféle hatását. Csak a kötelességtudó, dolgos és áldozatkész nemzetek győzhetik le a mostani idők nehézségeit, — mondotta végül Inonü.

ROOSEVELT KIJELENTÉSEI

foglalkoztatják a nemzetközi politikai életet. Washingtoni jelentés szerint a sajtó képviselői kedden megkérdezték Earlyt, Roosevelttől a sajtó a két úgynevezett okmányt, a másolatát, amelyekről Roosevelttől hétfe estei rádióbeszédében megemlékezett és pedig az állítólagos német délamerikai térképét és az állítólagos egyházzellenes okmányát. Early kijelentette, hogy ez nem lehetséges.

A Fehér Ház keddi sajtóértekezletén az újságírók kérték magát az elnököt, engedje meg, hogy a térképét nyilvánosságra hozzák. Az elnök ezt a kérést visszautasította azzal az indoklással, hogy azon különböző megjegyzések vannak, amelyekből kitűnik, hogy a térkép honnan jött. A térkép nyilvánossághozása éppen ezért — mondotta az elnök — „unfair” lenne azokkal szemben, akiktől származik és a hírforrásnak eldugulásához is vezethetne.

Amikor az elnök figyelmét felhívták arra, hogy Berlinben ezt a térképet hamisítványnak minősítették, az elnök kitérőleg azt válaszolta, hogy Berlinben tíz nappal ezelőtt azt is állították, hogy a „Kearny”-t ő maga sülyesztette el.

A Kearnyval kapcsolatban Roosevelttől közölte, hogy »nincs újabb részlete, mint az a fénykép, amely a hajót a kikötőbe való befutása alkalmából ábrázolja.

Roosevelttől a sajtóértekezleten az állítólag megtorpedózott Kearny romboló ügyében feltett kérdésre a következő választ adta: A romboló tengeralattjárókra vadászott és eközben azok között a hajók kö-

zött tartózkodott, amelyek minden irányban szétszóródtak, miután a hajókaravánt több órával azelőtt tengeralattjárók támadták meg.

Mint a Német TI newyorki távirata közli, Roosevelttől következetesen folytatja tovább Németország elleni hírvérő hadjáratát: November 11-én, a fegyverszünet napján minden évben rendszeresen kibocsátott kiáltványát az idén máshogyan fogalmazta meg, mint az előző években. A kiáltványban nem békéről beszél, mint máskor szokta, hanem a törvénytelen és az embertelenség erőiről, amelyek ismét elszabadultak az Egyesült Államok ellen. Felszólította az amerikai népet, lobogózza fel házait november 11-én és ünnepélyes keretek között tegyen fogadalmat az emberi szabadság alapelveire, valamint az Egyesült Államok jövőjének megvédésére.

BERLINI ÉS TOKIOI SAJTÓVÁLASZ

Roosevelttől állításaival szemben állást foglal a német sajtó. Az a könnyelműség, amellyel Roosevelttől népet rágalmak útján a Német-birodalom ellen irányuló gyűlölet lelkiállapotába szeretné behajszolni, hogy ezzel a nyílt ellenségességre és harcállásra éretté tegye, annál súlyosabban sérti az erkölcs és a vallásosság fogalmát. — állapítja meg Roosevelttől beszédével kapcsolatban a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz — mivel Roosevelttől mindig azt a látszatot kelti, hogy él és hal a kereszténység alapelveiért.

Az állítólagos német tervekről szóló kijelentéseiről a lap a következőket jegyzi meg: Ilyen örült ötleteket csak olyan körökben lehet elhítni, amelyek előtt rendszeresen eltitkolták a nemzeti szocializmus igazi állásfoglalását a különböző fajokkal és vallásokkal szemben.

Roosevelttől kísérleteivel kapcsolatban, amelyek arra irányulnak, hogy a német-délamerikai kapcsolatokat megmérgezzék, a lap a kö-

vetkezőket jegyzi meg: Minden értelmes ember tudja, hogy Németországnak nincsenek az európai kontinensen kívüli tengerentúli érdekei, hogy — ellenkezőleg — Németország életerét úgy akarja kialakítani, hogy válságos időkben is biztosítsa függetlenségét a tengeri szállítástól. Roosevelttől mesterkedése azonban éppen abban van, hogy elrejtse az amerikai országok ellen irányuló imperialista szándékait s ugyanakkor azok jogos gyűlöletét Németországra terelje.

A japán sajtó elutasítól foglalkozik Roosevelttől legutóbbi beszédével. A „Tokioi Nisi Nisi” szerint Roosevelttől semmire sincs tekintettel és a nép akarata ellenére halad tovább hadi céljainak elérésében. Az elnök beszéde azt a benyomást kelti, hogy görcsösen igyekszik valamilyen ürügyet találni Németország megtámadására. Ami az állítólagos német okmányokat illeti, — ezt állapítja meg a lap, — még a legképzeltetésűbb amerikaiak sem vehetik komolyan. Mindezek a hamis állítások csak azért hangzanak el, hogy a kongresszust a semlegességi törvény megváltoztatására és a kereskedelmi hajók felfegyverzésére bírják. Az állítólagos német okmányokat minden bizonnyal Roosevelttől maga gyártotta.

Az United Press Roosevelttől beszédének londoni hatásáról megállapítja, hogy Roosevelttől beszédét a kormánykörök »kítőre lelkesedéssel» fogadták és hangsúlyozták annak harcias szellemét. A közönség ezzel szemben csalódottan látszik, hogy Roosevelttől nem jelentett be semmilyen újabb tevékenységet, amely harcias kijelentéseinek megfelelően.

ÉLES AMERIKAI BIRALAT

A semlegességi törvény megszüntetéséről szóló törvényjavaslat szenátusi vitájában Taft elszigetelődés párti szenátor kijelentette, Roosevelttől most már nyíltan elismerte, hogy az amerikai népet félre vezette, mert mialatt békéről beszélt, mindent megtett, hogy a nemzetet nyíltan a háborúba döntse. Az elnök, most arról értesített bennünket, hogy a lövöldözés megkezdődött és hogy köteleztük magunkat a nemzeti szocializmus

TÓKÉS FOTO

• PÜSPÖKI PALOTA •

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

megsemmítésében való közreműködésre. Milyen jogosultsággal tett az elnök ilyen nyilatkozatot, kérdezte Taft. Csak a kongresszusnak van joga ilyen kötelezettség vállalására. Wals David ugyancsak elszigetelődéspárti szenátor megállapította, hogy Roosevelt beszéde megerősíti sok amerikaiak azt az aggodalmát, hogy az országot háborúba akarja sodorni anélkül, hogy ezt a kérdést a kongresszus és a nemzet elé terjesztené döntés végett. Pepper és Danacher demokrata szenátorok viszont amellett foglaltak állást, hogy az Egyesült Államok szükség esetén expedíciós haderőt küldjenek Európába.

JAPAN ÉS AMERIKA

viszonyában még mindig nem állott be végső kifejlődés. A New York Herald Tribune szerint a japán kormány értesítette az Egyesült Államok kormányát, hogy

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Mint már különjelentésben közöltük, német gyaloghadosztályok a légi erő segítségével együttműködve makaei harcok után áttörték a Krim félsziget védelmi vonalát.

Román csapatok elfoglaltak és az ellenségétől megtisztítottak egy, az Azóvi-tenger északnyugati partja közelében lévő szigetet.

A Donec-medencében sikeresen folytatták a szövetséges csapatok a hátráló ellenség üldözését.

A keleti arcvonal északi szakaszán a spanyol kék hadosztály átkaroló támadással több helységet elfoglalt és ismét sok foglyot ejtett.

Nagyobb harci repülőgépekkel éjjel és nappal robbanó- és gyújtóbombákat dobtak Moszkvára. Nagy tüzeket és robbanásokat figyeltek meg. További légi támadások irányultak Leningrád ellen.

Tengeralfjáróink napokig tartó üldözés során egy Gibraltárból Angliába tartó erősen biztosított hajókara-vánból elstillyesztettek 14 súlyosan megtraktott ellenséges kereskedelmi hajót összesen 47.000 tonna ártalommal, valamint elpusztítottak egy brit rombolót.

A hajókaraván nagyrésze ezzel megsemmisült. Csak néhány kisebb hajó menekült meg.

Harci repülőgépeink október 29-ére virradó éjszaka Anglia délnyugati partvidékén kikötőberendezéseket és ellátási üzemekeket bombáztak.

Egyes brit bombázók a szerdára virradó éjszaka sikertelen zavaró támadásokat intéztek Nyugat- és Közép-Németország ellen.

Október 22-től 28-ig a brit légi erő 48 repülőgépet veszített. Ugyanez idő alatt a Nagy-Britannia elleni harcban hét német repülőgép veszett el. (MTI.)

OLASZ CSAPATOK SIKERES HARCAI A DONECNÉL

Keleti arcvonal: A Stefani-iróda közlő tudósítója jelenti: Az olasz expedíciós hadtest 8 hadosztálya szüntelenül üldözi a Sztalinóból visszavonuló ellenséget. Az előnyomulás a Donec-medence egyik legfontosabb övezetében kedvezően folyik. Egy olasz gyorscsapat észak felé törve, a háromszoros túlerőben levő ellenséges csapatot futamtított meg, majd erősítéseket kapott s egymásután semmisítette meg zászlóaljakra szakadt ellenséges csapatot. Eddig több ezer fogoly jutott az olaszok kezé-

november 15-ike lesz az utolsó határidő, amely a Csendes óceáni megegyezés létrehozására rendelkezésre áll, mert ezen a napon összeül a japán parlament.

A NÉMET-FRANCIA VISZONY alakulására kedvezően hat a német részről történt újabb kegyelmi elhatározás. Stülpnagel gyalogsági tábornok, franciaországi katonai parancsnok a következő hirtelményt bocsátotta ki a francia lakossághoz:

»A francia kormánnyal közölnöm kell, hogy a német birodalom Főherje egyelőre elhalasztotta további túsok gyonlövését a nantesi és bordeauxi gyilkosságok miatt. Ez minden franciának utolsó alkalma arra, hogy közreműködjen a bünteslekmények felderítésében és ekként cselekedetével bebizonyítsa, hogy elutasítja a közönséges gyilkos merényleteket. Minden francia fontolja meg, hogy maga is segíthet a gyáva bünteslekmények felderítésében, hogy ezáltal megmentheti honfitársait attól, hogy mint túszt agyonlőjék és adott esetben hozzá közelálló hadifoglyok szabadulását is elérheti. A franciaországi német véderő velem együtt boldog lesz, ha ilyen természetű rendszabályokra nem lesz szükség.«

re. A zsákmány jelentékeny. A szovjet vesztesége halottakban és sebesültekben igen nagy. (MTI)

MOSZKVBAN EGÉSZ NAP FOLYNAK A TÖMEGES KIVÉGZÉSEK

Stockholm, október 29. (Stefani.) Különböző forrásokból érkező hírek fényt derítenek Moszkva polgári lakosságának szörnyű életkörülményeire. A GPU állandóan tömegmészárlásokat hajt végre a rongálással vagy árulással gyanúsított emberek között, még ha ártatlanok is. A tömeges kivégzések egész nap folynak. Ez a rémuralom bizonyítja annak, hogy a központi kormány reménytelennek látja a helyzetet. Amióta Moszkvát veszély fenyegeti, valamennyi templomot a GPU ügynökeket őriznek, akik úgy vélik, hogy az összecsküvők a templomokban gyülekeznek.

LENINGRÁDBÓL SOK VEZÉRKARI TISZT ELREPÜLT

Stockholm, október 29. (Stefani.) Ekinntel a Leningrád elleni német támadások hevességére és a szovjet csapatok sikertelen kitérés kísérleteire, a szovjet csapatok vezérkarának túlnyomó része szerdára virradó éjjel egy repülőgépen elhagyta Leningrádot. (MTI.)

KRIM HELYZETE SÜLYOSABB MINT VALAHA

Stockholm, okt. 29. (NST) A novemberi forradalom közeli évfordulója alkalmából kiáltványt intéztek a szovjet hadsereghez. A kiáltvány foglalkozik a mai helyzettel is és kénytelen beismerni a vörös hadsereg súlyos helyzetét.

Arra figyelmeztetik a katonákat, hogy az idén egészen más körülmények között ünneplik meg a forradalom évfordulóját, mint az előző években. Moszkvát és Leningrádot ellenség fenyegeti. Az egész szovjetterület, különösen pedig a charkovi vidék veszedelemben forog. A Krim-félsziget helyzete súlyosabb, mint valaha. A kiáltvány végül arra szólítja fel a katonaságot, tartsanak ki a végsőkig a Szovjetért.

A SZOVJET VÉDELMI BIZOTTSÁGA FELOSZLOTT

Stockholm, okt. 29. A Szovjet belviszonyaira jellemző az az új meg-

bízás, amelyet az egyes szovjet vezetők kaptak. Molotov külügyi népbiztost a Volga területére rendelték, ahonnan mint ismeretes, nemrég 400.000 németet hurcoltak el Szibériába. Berija belügyi népbiztos és az állambiztonsági rendőrség vezérfelügyelője szűkebb házárába, a Kaukázusba ment.

Az északi front főparancsnoka, Vorosilov a Szovjetunió északi részében politikai megbízást kapott. Neki kell megerősíteni az állam tekintélyét a belső vonalon. Malenkova, Sztalin személyi titkárára bízták a rendfenntartást Szibériában és a Távol-Keleten. Mind-ezek a személyek abba a legfelsőbb védelmi bizottságba tartoztak, amelyet Sztalin a háború kitörésekor alakított. A fenti intézkedésekkel ez a védelmi bizottság valójában feloszlott.

BRIT CSAPATOK VONULNAK BE SZOVJET TERÜLETRE?

Madrid, október 29. (NST.) Calvo, az ABC londoni tudósítója azt jelenti, hogy a szovjet csapatokat jelenleg

Az olasz király és Mussolini távirata Hitlerhez

Berlin, október 29. Olaszország és Albánia királya, Etiópia császára a Főherrenek a Marcia su Roma évfordulója alkalmából hozzá intézett üdvözlő táviratára az alábbi sürgönyeivel válaszolt:

Öszinte szívvel mondok köszönetet Nagyméltóságodnak azért a kedves üdvözlésért, amelyet ma hozám intézni szíves volt. Egyben Nagyméltóságodnak a a szövetséges német nemzetnek legjobb kívánságaimat küldöm. A Duce a következő távirattal köszönte meg a Főherre üdvözlő sürgönyét:

Főherre! A legszívesebben köszönetet mondok Önnek az üdvözlésért

Merénylet Argentína elnöke ellen

New York, október 29. Castillo, Argentína h. elnöke ellen merényletet kíséreltek meg. Rálöttek, de golyó nem találta el. A merénylet akkor történt, mikor Castillo Buenos-Aires-

Apollo filmszínház

Zsúfolt házak kirobbanó sikerével továbbra is:

Az ördög nem alszik

Csontos, Tolnay, Hajmássy, Mihályffy ragyogó bohózata. Fox és Magyar Világhíradó!

visszavonják Irán területéről és előkészítik a brit csapatok bevonulását szovjet területre. Geoffrey Rhodes angol tábornok közleménye szerint a Szovjet-Unióba Iránon át irányuló angol szállítmányok megakadtak a Rosztovra nehezülő német nyomás miatt. Most már csak a kaspiengeri iráni kikötőkből tudnak hadianyagot szállítani a szovjetnek. Londonban egyébként tisztában vannak azzal, hogy a német csapatok, ha olajat akarnak keresni, azt bőségesen megtalálják a Kaukázus északi oldalán is, nincs szükségük arra, hogy még ezen a télen átkeljenek a Kaukázuson.

és a jókívánásokért, amelyet a Marcia su Roma évfordulóján küldött nekem. A fascista Olaszország ebből az alkalmából újból leszögezi azt a megingathatatlann akaratát, hogy a nemzeti szocialista Németországgal a győzelemig együtt halad és harcol. Fogadjon barátai és bajtársi üdvözlémet. Mussolini.

Keleten, október 29. (Német TI.) Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter meghívására néhány napig Németországban időzött, szerdán visszautazott Olaszországba. A két külügyminiszter beható eszmecsere-t folytatott a függő politikai kérdésekről.

Uj gyorsvonatok és sínautójarat

November 1-től a Budapest nyugati pályaudvarról 7.25 órakor induló és ide 21.41 órakor érkező gyorsvonat Budapest—Szeged között, továbbá a Budapest keletiről 8.30 órakor induló és ide 20.40 órakor érkező személyvonat Budapest—Gyékényes, illetőleg Bécs között újból közlekedik. Úgy-szintén Budapest keleti pályaudvar—Miskolc—Munkács között egy Árpád

gyorssínautót helyeznek forgalomba, amely Budapest keletiről első ízben november 1-én 17.23 órakor indul és Munkácsra 22.05 órakor érkezik. Elintrányban Munkácsról először november 2-án 12.10 órakor indul és Budapest keletre 16.50 órakor érkezik. E gyorssínautobusz csatlakozást kap Csappon Ungvár felé és felől.

Rövid táviratok

New York, okt. 29. (Német TI) A keddi newyorki lapok szerint, amikor Halifax angol nagykövet hétfőn beszédet mondott a Szovjetnek szánt segítségéről, a Madison Square Gardenben, szavait állandó tiltakozások zavarták meg a tömegből. A közbeszólók új nyugati arcvonal létesítését követelték. A New York World Telegraph szerint Halifax perecekig nem volt képes elkezdeni beszédét a közbeszólások miatt. (MTI)

Róma, október 29. (MTI.) A „Giornale d'Italia" érdekes helyzetképet közöl Nápoly életéről és az angol légi támadásoknak a lakosságra gyakorolt hatásáról. Ha az ellenséges támadásoknak az a céljuk — írja többek között —, hogy demoralizálják Nápoly lakosságát, akkor éppen az ellenkezőjét érik el a bombázásokkal. Az eddig 54 éjszakai és nappali légi támadás egyáltalán nem változtatták meg Nápoly népének büszke, komoly

és bátor magatartását. A két utolsó támadás alkalmával az elmúlt héten két légtalmai óvóhelyen két olasz asszony egészséges gyermeknek adott életet. Az ellenséges támadásai, amelyek sokszor órákig is eltartanak, nem csökkentették a mindennapi lázas életét.

Róma, október 29. (Stefani.) Ante avellias, a Ducehoz intézett táviratában többek között ezeket mondja: A feketéingesek forradalmának egyelme- mes értéke van. A független Horvátország nem felejtethi el, hogy a művelődés bölcsőjének, Olaszországnak forradalma nélkül a bolsevista barbárságba süllyedt volna. Ön megmentette Európát és az emberiséget s ezért a Marcia su Roma a civilizált népek szellemi öröksége. (MTI.)

Vigszínház mozgó

Ma is a vidám, kalandos, fordulatos amerikai film:

Fiatal ördögök

Fősz: Nan Grey és 5 aranyos kis csirkefogó, a „Zeakucca" főszereplői.

Kitűnő minőségű új és használt
írógép, számológép, sokszorosítógép
HURAY
eladás, gyári jótállással
okl. írógép-műszerész mester.
IPARKAMARA TELEFON: 17-93

Megnyit! Lévai Sándor Megnyit!
új Rádió, Kerékpár, Csillár
szaküzlete. — Piac utca 42. — Telefon: 33-94.

Megszavazta a közgyűlés a városi tisztviselők és alkalmazottak beszerzési segélyét

Tegnap tárgyalta a közgyűlés a tisztviselők beszerzési segélyének ügyét. A tényleges szolgálatban álló tisztviselők, alkalmazottak és családtagjaik, az egyévi szolgálatot bíró havidíjas alkalmazottak, akik nem irodai munkakörben vannak foglalkoztatva, az állandó munkások és napszamosok, a mezőgazdasági cselédek egyhavi törzsfizetésüket és a családi pótlékuk kétszeresét kapják beszerzési segélyként.

Az alkalmazottak közül azok, akik katonai szolgálatot teljesítettek és járandóságuknak 60 százalékát élvezik, épügy részeseinek beszerzési segélyben, mintha itt-ott teljesítenének szolgálatot.

A zenedei és ipariskolai óraadók is megkapják a segélyt.

Ugyancsak megkapják a segélyt a köznevelési ügyosztályban egyévi szolgálatot bíró irodai alkalmazottak is.

Ebben az évben a nyugdíjasok, özvegyek és árvák is egyhavi törzsfizetés segélyben és kétszeres családi pótléksegélyben részesülnek.

Azok a tisztviselők és alkalmazottak, akiknél nincs külön vásárlási vagy fizetési munkaadóval, a bruttó fizetésük 70 százalékát kapják beszerzési segély címen.

Akik fegyelmi eljárás alatt állnak, vagy fel vannak függesztve, nem kapnak beszerzési segélyt.

A tisztifőorvos, a tisztiorvosok, az állatorvosok, a zöldkeresztes

testvérek és a városi számvéveség tisztviselői is kapják a segélyt. A városi női tisztviselők, kiknek férje városi szolgálatban van, megkapják a segélyt. Akik kétféle címen kapnak illetményt, a magasabb fizetésük után számítva kapják a segélyt.

A beszerzési segéllyel kapcsolatban 393.000 pengő a város kiadása, ebből a ténylegesek 199.000 pengőt, a nyugdíjasok és egyéb ellátásban részesülők 61.000, a munkások 56.000, a Világítási Vállalatnál 60.000, a nyomdánál 11.000, a téglagyárnál 2500, a Szesznyakereskedésnél 2000, a Gyógy- és ásványvízüzemnél 1000 pengőt folyósítanak, míg magát a város háztartását 316.000 pengő terheli.

A közgyűlés a beszerzési segélyre vonatkozó javaslatot névszerűen szavazással egyhangúlag elfogadta.

A VÁROSI PÓTLÉKMENTY CSÖKKENTÉSENEK MÉRSEKELÉSE

A polgármester Ujváry Lajos és társai városi tisztviselők kérelme kapcsán előterjesztést tett a városi tisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és árvák, valamint a vállalati tisztviselők pótlékmentényénél ezidőszereint alkalmazott 60 százalékos csökkentésnek 35 százalékkal való mérséklése iránt.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a javaslatot, így a városi pótlék mai összegét 25 százalékkal emelik.

Városi tisztviselői állások betöltése

A tegnapi városi közgyűlésen több tisztviselői állást töltöttek be, ezek közül néhányat egyhangúlag, közfelkiáltással.

ÜGYÉSZSÉGI FOGALMAZÓ KERTÉSZ BELA

A városi tisztügyészsegen megüresedett fogalmazói állásra egyetlen jelölt: dr. Kertész Béla pályázott, a kijelölt választmány megválasztásra ajánlotta. A közgyűlés egyhangúlag, közfelkiáltással dr. Kertész Bélát ügyészégi fogalmazóvá választotta.

VÁROSI MERNÖK: KÁLNOKI KISS SÁNDOR

Ugyancsak közfelkiáltással, egyhangúlag választották meg a városi mérnöki állásra az egyetlen érvényes pályázót: kálnoki Kiss Sándor m. kir. mérnököt.

II. O. FOGALMAZÓ: DR. VADÁSZY SÁNDOR

A II. o. fogalmazói állásra többen pályáztak. Első helyen jelölték dr. Vadászy Sándort és dr. Márton Pált, második helyen dr. Holló Lászlót és dr. Deák Sándort.

Leadták 93 szavazatot, ebből Vadászy Sándor 60, Deák Sándor 20, Márton Pál 8, Holló László 5 szavazatot kapott.

A szavazás eredménye alapján a polgármester Vadászy Sándort megválasztott II. o. közigazgatási fogalmazónak jelentette ki.

SEGÉDNYILVÁNTARTÓK LETTEK: VITÉZ UDVARHELYI BELA ÉS KAPUSY IMRE

Két segédnyilvántartói állást

töltöttek be. Egyik hadirokkantak, vitézek és tűzharcosok részére fenntartott állás. Erre jelölték első helyen Kiss Kálmánt, másodiknak Bogdán Zoltánt és vitéz Udvarhelyi Bélát.

Leadtak 92 szavazatot, ebből vitéz Udvarhelyi Bélára 52, Kiss Kálmánra 35 szavazatot jutott, így a polgármester vitéz Udvarhelyi Bélát megválasztott segédnyilvántartónak jelentette ki.

A másik s. nyilvántartói állásra első helyen Varga Gyulát, másodiknak Báthory Józsefet, harmadik helyen Hevesy Istvánt és Kapusi Imrét jelölték.

A leadott 85 szavazatból Kapusi Imre 45, Hevesy 34, Báthory 2 és Varga 4 szavazatot nyert.

Az eredmény alapján a polgármester Kapusi Imrét megválasztott segédnyilvántartónak jelentette ki.

A megválasztott tisztviselők lették az esküt. Utána dr. Kölessey Sándor polgármester üdvözölte őket és kérte, hogy azzal a pontossággal, lelkiismeretességgel teljesítsék kötelességüket, amelyet a város minden tisztviselője tanúsít, gondoljanak arra, hogy magatartásuk az egész tisztviselői kar megítélésére szolgál.

A tisztviselők nevében dr. Kertész Béla mondott köszönetet a bizalomért. Önérzetes tisztviselőnek nem lehet nagyobb kitüntetés, mint a bizalom megnyilvánulása. A kötelességteljesítésben a polgármester példáját fogják követni.

A polgármester kezét szorított a megválasztott tisztviselőkkel.

Dr. Nagy Béla: választották az Ügyvédi Kamara elnökévé Elnökhelyettes dr. Kovács Jenő titkár dr. Miszti Károly

A Debreceni Ügyvédi Kamara szerdán tartotta hivatalos helyiségében választó közgyűlést. Dr. Hódy Béla elnökhelyettes nyitotta meg a közgyűlést és megállapítva a határozatképességet közölte, hogy a törvények értelmében 78 tag jogosult szavazásra, a Kamara 74 keresztény tagja és a zsidó tagok által választott négy elektor. Ezután kijelölte a dr. Kutassy Sándor elnökleve alatt működő és dr. Kocsis Sándor, dr. Karsai Endre, dr. Strobach Jenő és dr. Mailáth László tagokból álló szavazatszedő bizottságot. Ezután a közgyűlést felfüggesztette dr. Hódy Béla elnökhelyettes s a szavazás lezárását délután négy órában, a közgyűlés folytatását öt órában állapította meg.

A szavazások már a kora délutáni órákban befejezést nyertek és a szavazatszedő bizottság 4 órakor lezárta azt, megkezdte a szavazatok összeszámolását. Délután fél 6 órakor dr. Hódy Béla elnökhelyettes megnyitotta a folytatódó közgyűlést és ismertette a választás eredményét.

Eszerint az Ügyvédi Kamara elnökévé választották dr. Nagy Bélát, elnökhelyettesé dr. Kovács Jenőt, titkárrá dr. Miszti Károlyt, ügyészé dr. Diószegi Jánost, pénztárossá dr. Varga Kálmánt, ellenőrré dr. Sz. Nagy Samut.

Választmányi tagokká választották: dr. Baik Imre, dr. Des Combes László, dr. Karsay Endre, dr. Sz. Kun Sándor, dr. Mailáth László, dr. Ménes Lajos, dr. Mitrovics Tibor, dr. P. Papp Ignác, dr. Simon Imre, dr. Szalay Károly, dr. Csiha István, dr. Rábold Elek, pótagokká: dr. Budaházy Gusztáv, dr. Kovács László, dr. Strobach Jenő és dr. Geönczy Sándor ügyvédek.

Fegyelmi bírósági tagok lettek: dr. Böszörményi Béla, dr. Des Combes László, dr. Erdős József, dr. Kocsis Sándor, dr. Sz. Kun Sándor, dr. Kutassy Sándor, dr. Ménes Lajos, dr. Oláh Tibor, dr. Beke Gusztáv, dr. Szabó Miklós. Pótagok: dr. Sz. Gavallér Lajos, dr. Haló Tibor, dr. Haverl Márton, dr. Szutor Béla, dr. Trón László. Összeférhetetlenségi bizottsági tagok: dr. Antal Géza, dr. Böszörményi Béla, dr. tasnádi Kardoss Endre, dr. Mailáth László. Pótagok: dr. Mitrovics Tibor, dr. Szabó Miklós. Nyugdíjintézeti közgyűlési kiküldöttek: dr. Kovács Béla, dr. Ménes Lajos, dr. Sz. Nagy Samu, dr. Szalay Károly.

A választás eredményének ismertetése után dr. Hódy Béla elnökhelyettes üdvözölte az új elnököt és a tisztikart. Bizik abban, hogy az új tisztikar a Kamara hagyományaihoz méltóan igyekszik majd a törvényt kiszolgálni és megvédeni az ügyvédi kar tekintélyét. Erőt és kitartást kívánt az új elnöknek és az egész tisztikar működéséhez szerencsét kívánt.

A Kamara új vezetősége 1942 január elsejével kezdi meg működését.

A városi költségvetést vita nélkül elfogadta a közgyűlés

Tegnap tárgyalta a városi közgyűlés az 1942. évi költségvetést is, melyet Baczoni Sándor tanácsnok ismertetett.

A költségvetést vita és hozzászólás nélkül névszerűen szavazással 32 szavazattal egyhangúlag elfogadták.

Órlási érdeklődés előzi meg a református teológusok színházi reformációját emlékünnepejüket

Ma délután tartják a Csokonai színházban a 31-én szereplő ifjúsági énekkarok és a »Hatvani« c. egyfelvonásos verses drámai körkép teljes főpróbáját.

31-én este 8 órakor Révész Imre püspök ünnepi beszédével tartják meg az ünnepséget.

Jegyek a Méliusz könyvkereskedésben egész nap kaphatók.

Anyai már is bizonyos, hogy Debrecen református társadalmának színe-java jelen lesz ezen a ritka szép alkalmon, úgyhogy a

jegyek vételével sietnie kell a nagyérdemű közönségnek.

A rendezőség ezúton is közli a közönséget, hogy 16-73 telefonhívásra a jegyeket azonnal kiképezik. A Dóczy tanítónképző énekkar szereplőinek egy jegyet féláron adunk a szülő kísérők számára. Ezt a jegyet a mai napon mindenki váltsa meg, mert a Méliusz iroda a nagy keresletre tekintettel nem tarthatja fenn tovább ezeket a jegyeket.

Közel egymillió költséggel modernizálják a villanytelepet és gázgyárat

Vitéz Szegedi Gyula világítási vállalati vezérigazgató terjesztette elő a villanytelep és gázgyár modernizálására vonatkozó javaslatot. Az iparügyi miniszterium ösztönözött felhívására, de a közönség érdekében is a polgármester előterjesztést tett arra, hogy a 42 szabványperiódusról az 50 periódusra térjenek át. Az átalakítások — melyek jelentős megtakarításokat nyújtanak — 471.000 pengőbe kerülnek, 150.000 pengőt a vállalat saját pénzéből ad, a többit kölcsönből fedezik.

Szükségessé vált a gázgyár egy részének korszerűsítése. A munkák elvégzése 460.000 pengőbe kerül, de en-

nek révén évi 46.000 pengő megtakarítanak, tehát a költség amortizálódik.

A közgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Felemelték a színházi szubvenciót

A közgyűlés a rendkívüli viszonyokra tekintettel az 1941-42. színházi évről meghosszabbította a cserevárosi színházi rendszert.

A színháznak adott támogatást 12.000 pengőről 15.000 pengőre emelték fel.

Hungária filmszínház

Prolongálás után ma visszavonhatatlanul utoljára a walter diadalmas filmje:

OPERETT

Fősz.: Willy Forst, Paul Hörbiger, Leo Slezák, Maria Holst és Dora Komar.

Előadások: d. n. 5, 7, 9 órakor! Híradó!

Holnap: »A néma kolostor!«

Sport ruhát, vagy salon ruhát

Keresse fel BOLLA Kálmánt

Uriszabóság
Plac uoca 32. sz.
Telefon: 31-46.

Arcképek, vasuti igazolvány képek, okmány másolatok

Burg József
fotószalonból. — Hangya-bérház.

Élő kövek

A most új köntösbe öltözködő kollégium homlokzatán le nem törhető beütközött van felírva az a tény, hogy „A. Helv. vallás tételt tartó magyarországi ekleziák és Jöltévők adakozásából épült MDCCCIII.-MDCCCXVI-ig”. Am nemcsak azért nézünk áhítattal a Kollégiumra, mert szép külsőt nyer, hanem azért, mert négy évszázadon keresztül mint lobogó szövetnek villágot nemzetünk életében és a holtak látszó kövek között, amelyek óriási terhet hordának, a halhatatlan lelkek sokasága beszél hozzánk!

A megépített fundamentumok több emeletnyi falak terhével hirdetik a maradványokat, de micsodák azokhoz a lelki erőkhöz, amelyek itt nyertek szárnyakat a kibontakozáshoz, hogy a kis diákokból vezetőférfiak álljanak elő. A tanterem befogadó, hajlékot és védelmet nyújtó falak mellett ám ott voltak az adakozók, kegyes alapítványtevők, akikről Balogh Ferenc, az egyháztörténelem tanára 1911-ben azt írta: „Itt volt az ideje, hogy a tudott 1432 jöltévő iránt a hála és kegyelet sugára feltündököljön s a névtelen hősök is az emlékezet világában feltámasztassanak mohos sírjaikból... hogy az utódok is buzduljanak a fényes és érdemes elődök nyomába lépni.” Ő ezért éveken át dolgozott, mint írja „igaz szeretettel”. Jakucs István 1937-ben megjelent értékes füzetében az egész Kollégium 400 éves jubileumával kapcsolatosan így szól a jótéteményt élvezőkhez: „Legszentebb hála lenne az elveszett alapítványok felélesztésével, vagy új alapítványok létesítésével előmozdítani, hogy a Kollégium megerősödjön sokszáz évig teljesíthesse még nemes hivatását.” Ezzel összefüggően egyetemlegesen szólunk mindenkihez, aki kollégiumi diák volt, hogy érezze meg a kötelesség teljesítését, mert aki ugyan nem részesült az alapítványok segítő kamatában, az kapott a hitben és tudásban felbeszélhetetlen lelki és szellemi kincseket. Ez nem értéktelenedett el csak annál, aki letért az országtól, melyen sokan menettek a nagy célkitűzések felé.

Hitünket közziklához is szoktuk hahonlítani, hadd legyenek élő kövek a Kollégium történetében az alapítványtevők, mi rajta leszünk, hogy e lap hasábjain beszéljék tegyük őket magukhoz és másokhoz a Kollégiumért.

1550-től kezdve mind többen és többen tettek alapítványt részint tanári szék felállítására, részint a tanuló ifjúság segítésére. Egészen nehéz körülmények között sem feledkeztek el a Kollégiumról, sőt mondták, ilyenkor érezték át, mennyire fontos a fenntartása a Kollégiumnak az utódok számára. Világos példaadást szemléltethetünk a legnagyobb alapítványtevőtől a legkisebb, de annál meghatározó ajándékozással. Szinte a túlaradó jótékonyaság fogta meg egyik-másik időszakban az embereket, ha időt szenteltek a Kollégium történetének tanulmányozására.

Ez a nemzedék is önmagát megbeszélve abban a szeretetben maradjon meg, mellyel a Kollégium századok békés, vagy zúgó viharokban nevelgette és táplálgatta keblére sietett fiait. — A Kollégium mindig csak adott s ha ezért a hála szívek megnyílnak — segítően — előállottak s az ország különböző részéről, beszélők köveket raktak egymáshoz és egymásra, hogy a Kollégiumnak ne legyen pusztulása soha! (st)

Több uccát burkolatoztat a város

A város több uccát burkolattal lát el. Kalenda Lóránt javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy a Thaly Kálmán, Kandia, Pósa, Kartács, Pozsonyi és Híd uccákon kocsidburkolatot épített. A Kazinczy és a Budai Szekesi uccának a szociális telep előtti szakaszát és a II. Lajos király teret átépítik.

Járdaburkolatot létesítenek a Kandia és a Thaly Kálmán uccán.

Esernyőket szaküzletben
Ernyőszalon
Piac utca 77.
Javítás — áthuzás

Előléptetések a tábornoki karban

A Kormányzó Úr Ötöméltsége legfelsőbb kéziratokkal a következő ki-nevezéseket oszkoztotta: Schindler Szilárd altábornagyot vezérezredessé, Schweitzer István altábornagyot vezérezredessé, vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagyot ugyancsak vezérezredessé nevezte ki.

Altábornagyká nevezte ki a következőket: Ruszkiczay-Rüdiger Imrét, vitéz nemes csikszentsimoni Lakatos Gézá, vitéz lófő dálnoki Miklós Bélát, vitéz Feketealmay-Czeydner Ferencet, Beregffy Károlyt, vitéz Bély Alajost, vitéz nemes Domániczky Ödönt.

Vezérezredessé nevezte ki a következő ezredeseket: nemes uzoni Kovács Károlyt, Virághi Lászlót, vitéz Asztalosy Aladárt, Király Andrást, nemes haraszti Ertsey Leitschaff Károlyt, vitéz Oláh Józsefet, Stemmer Lászlót, Vssady Ernőt, Tilger Feren-

cet, vitéz Illésházy Gábort, vitéz Sziklay Györgyöt, Bissza Ferencet, Kovács Tibort, Vargyassy Gyulát, Farkas Ferencet, kivételesen és kegyelemből nemes korompai Brunawik Györgyöt és Anka-Anesini Györgyöt.

A vezérezredesi rendfokozat címét adományozta szemlái Kerner Géza és vitéz nemes rumwerthi Rápalch Dezső nyugállományú ezredesnek.

VITÉZ SZOMBATHELYI FERENC TITKOS TANÁCSOS

A Kormányzó Úr Ötöméltsége 1941 október 23-án a következő legfelsőbb kéziratot bocsátotta ki:

Kedves vitéz Szombathelyi altábornagy! Önnek a haza és a honvédség szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozom. Kelt Budapesten, 1941. évi október 23. napján. Horthy sk.

Érdekes eredmény a budapesti ügyvédkamarai választáson

Budapest, október 29. A Budapesti Ügyvédi Kamara tisztújító ülésén elrendelt szavazás három napon keresztül folyt és szerdán délután 2 órakor zárult le. Ezt követően nyomban megkezdtek a leadott szavazatok összeszámlálását.

Az esti órákban már nyilvánvalóvá vált, hogy a Magyar Ügyvédek Nemzeti Szövetsége nyerte el a szavazatok többségét.

Bárczay államtitkár a szőlősgazdák helyzetéről

Bárczay János földművelésügyi államtitkár az alföldi szőlősgazdasági helyzetének tanulmányozására a Dunatisza közére utazott.

Az államtitkár Kiskőrösön beszédet mondott:

Mikor kisczagpolitikát folytatunk, a kisemberek érdekét akarjuk előmozdítani, akkor a szőlősgazda társadalom méltán számíthat a földművelésügyi kormányzat megértő támogatására. Az idén is folytatjuk az ártartó must- és borvásárlási akciókat. Ezek az intervenció vásárlások, amelyeket a MASZOSZ útján végzünk, megakadályozzák azt, hogy a gazda szorult helyzetét egyesek kihasználják és ne fizessék meg az illető árat. Az idel természet még csak most szüreteljünk, de máris gondolnunk kell a jövő évre.

Tárgyalásokat indítunk a jövő évi rézgálcszükséglet biztosítására. Házoruban élünk és háborús viszonyok között a rézgálcs nyersanyag, a réz csak

A leadott szavazatok között azonban igen sok javított volt, legfőbbben a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesülete elnökjelöltje helyett a Keresztény Ügyvédek Nemzeti Csoportja jelöltjét, dr. Kövess Bélát írták be úgy, hogy amikor a MÜNE jelöltjei lettek a győztesek, egyedül az elnökük maradt kisebbségben. A hivatalos eredményt a csüörtörökön este tartandó közgyűlésen hirdetik ki.

igen korlátozt mennyiségben áll rendelkezésre. Gondoskodunk megfelelő mennyiségű rézmészpor előállításáról is, mert ez a fúrtperonoszpóra ellen egyedül bizonyult eredményesnek.

Lépeket tettünk a külföldi raffia beszerzésére is. Felhívom gazdátársaim figyelmét arra, hogy a raffia szükségletüket, amennyire csak lehet, korlátozzák és használják szőlőkötözésre a kulturaháncsot, rozsszalmát, a fűzfaháncsot.

Mint tudjuk, a földművelésügyi miniszter rövidesen benyújtja a Házbán a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Ez az egymillió pengő javaslat a szőlősgazdák helyzetének javításáról is gondoskodik. Létesítenek fogunk egy száz kat. holdas szőlőmintatelepet, továbbá a vízkárok miatt az Alföldön kipusztult szőlőterületek pótlására 800 kat. holdon szőlőveszteszaporító telepeket állítunk fel.

Nyisztor Zoltán előadása Debrecenben a háború utáni gazdasági rendről

Tegnap este a Hivatásszervezet rendezésében tartotta nagy érdeklődéssel várt előadását Nyisztor Zoltán, a Magyar Kultúra főszerkesztője, a neves katolikus publicista.

Hank Olivér üdvözölte Nyisztor Zoltánt, aki előadása elején rámutatott arra, hogy mily nagy hatással van a háború általában a gazdasági életre. — Az elmúlt világháború hatása inkább pénzügyi kicsapongásban mutatkozott. A háború keselyűket hozott a világra, akik a háború áldozatait felszívták. — Ilyen keselyűk a mostani háború után már nem lehetnek.

A most folyó háború, szerinte, nagy válságban találta az új gazdasági élet felépítésének vágyában élő emberiséget, úgyhogy a mostani háború hatása nagy lesz a gazdasági életre. A gazdasági átalakulás gondolata felbukkant az előző háborúban is, az antant-hatalmak és a központi-hatalmaknál is, de az akkor nem sikerült. Most alkalmas már az idő a gazdasági átalakulásra.

— Nyilvánvaló — mondotta Nyisztor — hogy a háború után nem lehet többé visszaállni a régi gazdasági rendszerre. Hiszen még a demokrácia Amerikában az elnök is a demokrácia feltevéseivel tudja intézkedéseit megtenni, s a demokrácia csupán jelszóvá degradálódik. Ez mutatja, hogy nemcsak mi, a szegény népek: Német-, Olasz, Magyarország, hanem ige, a gazdag országok is rádöbbennek: a régi rendszerre visszaállni nem lehet. A gazdasági átalakulásnak példái Európában egyre szaporodnak, ott a portugál pé-

da, ott a német és az olasz példa. — A portugál békés úton, a régi pénzügytani szabályai szerint, a német forradalmi úton, alakította át gazdasági rendszerét.

A német gazdasági elgondolást Európa gazdasági átalakítására vonatkozólag a következőkben ismertette Nyisztor Zoltán:

— Egész Európa egy gazdasági egység a német közgazdászok szerint, illetőleg, egy közösség, mert itt külön szerepeket nem játszhat senki. Minden közösségben kell egy fejnek lenni, az európai közösségben ez az, aki a leg-hatalmasabb...

A továbbiakban foglalkozott a gazdasági egység fogalmával. Ez nem úgy értendő, mint autark egység, hanem Európa maga nem kontinens, nem is autark. (A német közgazdászok is Ázsiát és Afrikát hozzászámítják az európai renhez.) De emellett Európa önálló gazdasági életet akar teremteni. Ezeket a gazdasági egységeket nem lehet a fajrokonság, sem pedig a geográfai egymásmelettség alapján megteremteni, hanem egyedül és kizárólag az egymásraltaltság, az egymáskiegészítés alapján.

A háború után ennek felismerése minden bizonytalán még teljesebb lesz. — Eljön a pénz bizonyos közös alapra helyezése és a termelés és az áruelosztás igazságos rendezése. Itt kapcsolódik a hivatásrendisé is bele a jövő gazdasági rend megalkotásába, mert az új rendnek az egységben is érvényesülni kell és a hivatásrendi gondolat

először a kis emberi közösségeket sikerén mérhetők le.

Nyisztor Zoltán előadása végén a közönség lelkesen ünneplte. Az előadónak D. Szabó Lajos, a Hivatásszervezet debreceni csoportjának elnöke mondott köszönetet.

Dániel Ernő zongoraeistje

Évadnyitó hangversenyt tartott tegnap este a Zenekedvelők Köre az Arany Bika-szálló dísztermében. Dániel Ernő zongoraművész mutatkozott be ezen az esten igen szép sikerrel. Müsörát Bach — Tausig: D-moll toccata és fuga bemutatásával nyitotta meg. Bach zenéje kort, formát zsenije rabágába kényszerít s azok felett egyedülálló alkotóerővel szárnyal.

A Bach-zene interpretálása épen ezért, mert tartalmi értékük és technikai felépítésük tekintetében az abszolút tökéletesség jegyében születtek, oly magas emelkedettséget s egyben letisztult lelki elmélyültséget igényel, mit csak a leg-hivatottabb művészek érnek fel. Dicséretére legyen Dániel Ernőnek, szerencsés kézzel nyúlt a műhöz s ha nem is él még a mű minden hangja, formálós ereje a legjobb úton halad a tökéletesség felé. Brahms: Esz-moll Intermezzo kései romantikája visszaemlékezészerű, multbanjárás, mert föltötte arisztokratikus fölönyel érzik a klasszikus keret. A mű értelmezése élményszerű, igen finom színhatásokkal. A h-moll Capriccio csillogó fényű volt. — Chopin romantikus zenei formanyelvét a fantáziaszerűség sokdial csillogó fényel teíti a legapróbb részlettel fel a végtelen szabadság abszolút magaslatáig. Ennek igazi értékelése és benső élése adja meg a tolmácsolás nagyszerűségét. A bemutatott b-moll szonáta kifogástalan produkció volt.

Szünet után Liszt-művek kerültek bemutatásra. A program zene Liszt alkotó művészetében belső tartalmi értéket nyer és sohasem a külsőségekben való kiélésre törekszik. Dániel Ernő mérték-tartó izlése túlzásmentesen hozta ki a bemutatott művek minden szépségét. Liszt merészen ível koncepciót, új ritmikai és harmoniai gazdasága friss erővel szárnyalnak a kivételes szintű tolmácsolásában.

Dániel Ernő játékát egyébként — mint egyéni sajátosság — éles határvonalú elasztikus színskálája jellemzi. Szereti a kontrasztok hangsúlyozott kiemelését. Súlytechnikai erőteljes, tempóigénye nagy technikai felkészültségre maradektalan érvényrejutását követeli. Mondanivalója szépen formált. Ahol tolmácsolásainak minden hangja maradektalanul él, orszáánkormóket mutatnak dudzad erejűkben.

A közönség lelkes ünneplését több ráadásszámmal honorálta a nagyszerű pianista. (—Gsz)

Pontrendszer Olaszországban

Róma, október 29. (Stefani.) November 1-én Olaszországban ismét megkezdődik a ruházati cikkek, cipők és minden más textilipari termék előadása. Minden polgárnak személyi lapja lesz, amellyel bizonyos számú pontig vásárolhat. Ezt a rendszert vezették be majdnem valamennyi európai országban. Asszonyok és gyermekek sokkal nagyobb pontösszegű vásárlásra jogosultak, sok áru, mint például kalap, nyakkendő stb. továbbra is szabadon vásárolható. Ezenkívül jelentős készleteket tesznek az új házasokkal, munkásokkal stb. (MTI.)

— Gróf Teleki Pál édesanyja meghalt 92 éves korában Budapesten. Özv. gróf Teleki Gézáné, Murati Iréne 92 éves korában tegnap meghalt. Fia tragikus halála óta betegeskedett és addigi jó egészségét elúnt és a testi, lelki szenvedés felőrlte életerejét. Csüörtörökön délután temetik a Kerepesi temető halottas házából.

BIZTOSITSON TÜZKAR ELLEN, KÁRA MEGTERÜL!

METEOR MOZGÓ műsora:
Csüörtörökön—pénteken prolongálva!
fél 5, 7 és fél 10 orakor
A Manderley-ház asszonya

Lossonczy István volt főispán, államtitkár búcsúja Debrecen város törvényhatóságától

Tegnap délután tartotta meg Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést, melyen a főispáni teendőket megbízott dr. Kölessey Sándor polgármester elnökölt. Elpáren-talta Fegyverházy Jánost, kinek helyére dr. Pap Károly prorektort hívta be a közgyűlésbe.

Dr. Poroszlay László tanácsnok mutatta be a polgármesteri jelentést, melyben megemlékezés történik a bol-szivmus ellen küzdő honvédeink hő-sies magatartásáról is. Jelenti a pol-gármester, hogy a forgalmiadóválság-külsőt 3.4 százalékról 3.5 százalékra emelték fel.

Dr. Balogh Sándor főjegyző be-mutatta a belügyminiszter leiratát Los-sonczy István főispán felmentéséről és ezzel kapcsolatban Lossonczy István államtitkár leveleit, mely így szól:

„Tekintetes törvényhatósági bizott-ság! Főméltóságú Kormányzó Urunk és a m. kir. kormány bizalma egy megtisztelő nagy feladattal bízott meg, amikor szerény személyemet a köz-ellátási miniszter úr mellé államtit-kárnak és a miniszter úr helyettesének kinevezni méltóztatott. Ennek termé-szetszerű következménye, hogy Deb-recen sz. kir. város főispáni tisztsége alól fel lettem mentve.

Ez alkalomból őszintén átérzett fájdalommal veszek búcsút ezen nem-es város tekintetes törvényhatósági bi-zottságától és általa a város egész la-kosságától. Több mint hároméves fő-ispánságom ideje alatt őszintén meg-szereltem és megtanultam becsülni és tisztelni őket és most, amidőn el kell válnunk, fájdalmas érzések támadnak szívemben.

Amikor három évvel ezelőtt egy meleg nyári napon ezen ősi város háza-i falai között a Nagytemplomból jövet a tekintetes törvényhatósági bizottság kezébe az eskül lettem és működé-semet megkezdtem, bizonyos irány-elveket szabtam magam elé, de ezzel egyidejűleg feladatokat is róttam úgy a tekintetes törvényhatósági bizott-ságra, mint a város egész lakosságára. A magam részéről ki kell jelentenem, hogy nem csalódtam a város lakossá-gában és az híven azokhoz a nagy fel-adatokhoz, amelyeket a lánggal égő idők reánk róttak, minden alkalom-mal beváltotta azokat a reményeket, amelyeket a lakosság áldozatkészségé-hez fűztem és maradéktalanul igénye-zelt engem azon az úton követni, ame-lyet egyrészt a város, de leginkább az egész magyar haza érdekeinek szolgál-tában kénytelen voltam nekik ki-jelölni.

Sok minden változott a három év alatt. Az ország örvendős gyarapo-dása következtében Debrecen a határ-széli végvárból újra az Alföld szíve lett és egyúttal az összekötő kapocs a Partium és Erdély visszakerült részei között. Igyekeztem ebben az ősi, nagy-jelentőségű városban nyugalmat és rendet teremteni és fenntartani, mert a Debrecenből kiáradó nyugalom má-gikus erővel hat nemesak a városra, de az egész Tiszántúrra. Ennek a fel-adatnak biztosítása volt mindenkor legelső kötelességem és úgy érzem, hogy amennyire ez véges emberi erő-től telik, úgy sikerült is. De nem sike-rülhetett volna akkor, ha az egész vá-ros nem fogadta volna elgondolásai-mat — amelyeket a köz érdekében s egy jobb jövő elérése céljából szüksé-gesnek láttam rájuk róni — azaz a páratlan megértéssel, áldozatkészség-gel, lemondással és hűséges kötele-ségteljesítéssel.

Különösen ki kell emelnem azt az egyedülálló áldozatkészséget, amelyet a város lakossága a felvidéki és er-délyi testvéreink megsegítésénél mu-tatott és azt az izzó hazafisággal telt lelkesedést, amellyel honvédelmi köte-lezettségét mindenkor teljesítette. Ez alapon vált lehetővé az az egymást tá-mogató, megértő munka, amely egész főispánságom ideje alatt engem a leg-nagyobb örömmel és megleléssel töltött el és amelyért soha el nem múlt őszinte köszönettel és hálával

tartozom a város minden polgárának.

Ezen munka sikeréhez a legnagyobb mértékben hozzájárult a város polgár-mesterének és egész tisztikarának megértő, áldozatkész, önfeláldozó, hi-vatalos időt nem ismerő, mindig csak a köz javát szolgáló munkája, amelyért e helyről is külön köszönetet és legnagyobb hálámat tudom csak kifejezni.

Szólnom kell még az ifjúságról, amelyhez kéré szóval fordultam, amidőn a főispáni székét elfoglaltam, pél-dául állítva eléjük Főméltóságú Kor-mányzó Urunk, az egykori debreceni diák személyét és példáját, kérve őket, hogy ezen az úton haladjanak és ezt a példát tűzzék ki maguk elé, mint kö-vetendő. Azt kell mondanom, hogy megértettek és én csak arra kérem őket, hogy továbbra is ezen az úton haladjanak.

Amidőn most őszinte és meleg fájdalmas érzéssel veszek búcsút e város lakosságától és törvényhatóságától, mindenkit csak arra kérek, hogy ha-zánk és e nemes város boldogulásának érdekében kövessék továbbra is ezt az utat és én bízom remélem, hogy ha ezen az alapon haladnak továbbra is, úgy teljes béke és az ország javát szolgáló munka lesz ebben a városban.

Debreceni magyar ember szervezte meg a berlini magyar levente csapatot

Kiss Ernő volt debreceni kereskedő a levente csapat szervezője

Egy évtizeddel ezelőtt elsősor-ban cserkészkörökben jól ismerték azt a deresedő hajú fiatalembert, aki most jött haza Berlinből, hogy széjjel nezzen szülővárosában.

Mint a cserkészkerület tevékeny munkása dolgozott itt és a fiúk nevelése töltötte ki minden idejét. Más oldalról, mint kereskedőt is-merték sokan ebben a városban, ahol a KIE munkában is tevékeny részt vett. Úgy került el a város-ból, hogy a KIE munkába kapoco-lódik végképpen, amikor is egyik ausztriai szemináriumban olyan jó sikerrel végezte el a hároméves tanfolyamot, melyet erre a célra rendeztek, hogy innen ösztöndíjjal Berlinbe küldték. Berlinben az-után új lehetőségek között, új ol-dalról kamatoztatta értékes cser-kész munkáját. Eleinte előadásokat tartott berlini iskolákban a ma-gyar fiú, a magyar cserkész éle-téről és egy ilyen alkalommal ma-gyarul is szólott a hallgatósághoz s jelentkezett egy fiú, hogy ő érti azt, amit magyarul mondott. Így tudta meg Kiss Ernő, hogy Berlin-ben a magyar kolónia igen tekin-télyes számban él és tart össze. Ki-vándorolt munkások főleg, akiknek gyermekei már ott születtek. Így született meg benne az az eszme, hogy ezeket a gyermekeket meg kell nyerni a magyar leventegon-dolatnak is. Kezdetben önálló kez-deményezés volt, de a kolónia ma-gyar tagjai nagy örömmel fogad-ták a kezdeményezést, azután az illetékes körök is felfigyeltek erre a munkára és ma már Kiss Er-nő hatvan magyar ajkú, jórészt berlini születésű magyar fiukból álló leventecsapatnak a paranes-noka és oktatója.

Önként jelentkeznek a magyar kolónia fiai 10 éves kortól 23 éves korig és hetenként háromszor is összejönnek. Itt főleg a magyar nyelv és a magyar földrajzi, tör-

Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot és a város minden polgá-rát, tartsanak meg jó emlékkben, mint ahogy én mindenkor a legna-gyobb szeretettel és a legmélyebb ér-zésekkel fogok gondolni arra az időre, amelyet e város falai között eltölteni szerencsém volt.

Kérem polgármester urat és a te-kinntes törvényhatósági bizottságot, fogadják legőszintébb nagyrabecsülé-sem és baráti kézszorításomat a búcsú alkalmából. Igaz hívük: **Lossonczy István**, Debrecen sz. kir. város volt főispánja.

A közgyűlés őszinte sajnálattal vette tudomásul a leiratot és Lossonczy államtitkárhoz meglelő búcsúira-tot intézett.

A törvényhatóság nevében dr. Ker-tész Kálmán szólalt fel. A búcsúban megnyilatkozó melegség kölcsönös. Lossonczy István főispán működése alatt teljes megértéssel viseltetett a nép minden gondja-baja iránt. Belte-metkezett a problémáinkba. Belter-jesen élte a főispáni életet. Gyakorlati gondolatokat vitt hivatali intézkedéséi-be. Igazi szociális gondolkodású és ér-zésű főispán volt. Olyan embert kívá-nunk utódjául, mint ő volt. (Taps.)

A közgyűlés ezután rátért a napi-rendre. Az egyes tárgyakról külön cikkben számolunk be.

5. OLDAL

szem minden munkából. Boldog vagyok, hogy ott is ezen a téren dolgozhatok, s tessék elhinni, hogy érdemes is, mert jó kedvvel és ra-gaszkodással igyekeznek fiaink is jó leventemunkát végezni.

— Illetékes körökből a legna-gyobb szeretettel jönnek segítsé-gükre, hiszen a megalakulás nagy munkáját is úgy tudtam el-végezni, hogy a Kollégium Hunga-ricum igazgatója, Farkas professzor szívvel, lélekkel állott mel-lém, mint egykori cserkésztesti. Erkölesei támogatásban részesít bennünket ma már a magyar ál-lam is és büszkén valljuk, hogy valahányszor magasállású, előke-lő magyar vendégek érkeznek a német fővárosba, mi mindig ott vagyunk tisztelő felvauulással.

— Hogy kiket fogadtunk eddig? Elsősorban Kormányzó Urunkat, de az összes magyar minisztereket is, legutóbb Radoesay László igaz-ságügyminiszter urat az Unten-der Lindenen rendezett parádé al-kalmával...

Tele hittel, tele reménykedéssel és a jó ügy iránti buzgósággal néz a holnap elé a Debrecenből elszár-mazott javakorbéli magyar »fiú«, aki távol a hazától, baráti nagy nép fővárosában arra szánta éle-tét, idejét, hogy a magyar kis fiúk, a magyar ifjúság leventekiképzé-sében új erővel, magyar lendület-tel a hazától távol született ma-gyar palánták lolkébe hintse el a magyar katonai erényeket és a magyar leventekiképzésnek küz-dő harcainul nevelje őket...

Kicsi ez a világ, mert minden-felé jut belőlünk magyarokból dolgozó, harcoló, öntudatosan hű magyar, amilyen Kiss Ernő, az egykori debreceni cserkésztesti...

1000 pengőre büntettek egy debreceni textilkereskedőt zsidó-törvénybe ütköző cselekményéért

A debreceni rendőrség, mint büntető-bíróság tegnap tárgyalta Szentessi Fe-renc textilkereskedő, Simonffy uca 2 szám alatti lakos ügyét. Szentessi ellen az volt a vád, hogy egy zsidó alkalm-a-zottját értelmiség munkakörében évi 1622 P több illetménnyel alkalmazta mint másik 3 nemzsidó értelmiségi al-kalmazottját és ezáltal a zsidó törvény-be ütköző cselekményt követett el.

Szentessi Ferencet a tárgyalás le-folytatási után 30 napl elzárást helyet-tesítő 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőri büntetőbíróház.

Hajdú vármegye kisgyűlése elfogadta az alispáni előterjesztéseket

Hajdú vármegye törvényhatóságá-nak kisgyűlése szerdán délelőtt tar-totta ülését Ráso István alispán elnö-klete alatt. A kisgyűlés elfogadta a köz-gyűlés elé készített előterjesztéseket. A kisgyűlési tárgysorozatán szerepelt az alispán előterjesztése ideiglenes ki-segítő munkások felvételéről. A kis-gyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a ren-delkezési alap terhére 1000 pengő ad-jának ki a kisgyűlés munkások díja-zására. Elfogadta a kisgyűlés azt az előterjesztést is, melynek értelmében a közötti alap terhére az alapnál fog-lalkoztatott megyei tisztviselők és al-kalmazottak rendkívüli munkadíjban részesüljenek. A legnagyobb rendkí-vüli munkadíj legfeljebb az egyhaví fizetés összege lehet. Tudomásul vet-ték, hogy Kaba község, tekintettel az árvíz pusztításaira, a kishaszonbérlok-nek bérmeccskést adott.

Jóváhagyták Vámospéres határoza-tát, melynek értelmében a református egyháznak a jövő évre iskolafenntar-tás céljára hozzájárulási segélyként 5300 pengőt, 980 pengő értékű tüzelőt és 810 pengő nyugdíjsegélyt folyósít-tanak.

A megye közgyűlést, melyet Szé-chenyi emlékeztetének szentel, csü-törtökön délelőtt fél 10 órai kezdettel tartja meg, igen érdekes tárgysorozat-tal.

Rádió, 6 világmárka
60 típus közül lehet választani 12 havi
részletre is

Horváth Sándor

rádió, villamos szaküzletében, Hunyady u. 18. Telefon 17-57.

Regelő múlt

A FEJEDELEM DEBRECENTŐL
VELEMÉNYT KÉRT

A kuruc kor hősi küzdelmeiből Debrecen sokat szenvedett népe tehetségét jóval meghaladó arányban vette ki részét. A mozgalmas idők eseményeiről a város okmánytárában nem sok feljegyzés maradt meg, mert a hullámzó harcok idején két ízben olyan pusztítást vitt véghez a behatolt ellenség, hogy a régi okiratok java része megsemmisült. Inkább a szabadságharc után sikerült a város notáriusának a jegyzőkönyvekben megörökítenie a feljegyzésre méltó eseményeket.

II. Rákóczi Ferenc akciójának kezdetén 1704 április 24-én írja Debrecen főjegyzője, hogy a méltóságos és nagyságos fejedelem parancsolatja érkezett, amelyben közli, hogy a szabadságharc erőteljes kiviteléhez sok pénzre van szüksége. E célból elhatározta, hogy 1 millió rézpénzt akar veretni, de ezen felül arany és ezüst pénzeket is fog forgalomba hozni. Az új pénzek lesznek: 10 potturás, egyik oldalán Magyarország címere, másikon X-jelirattal pro libertate. A pottura 3 penzás, egyfelől a boldogságos Szűz Mária képe, másik felén az ország címere. A pénzkibocsátás előtt Debrecen előjáróságának véleményét kívánja hallani, mert súlyt helyez rá, hogy mi lenne az? A város tanácsa bölcs megfontolás tárgyává tette a magas leiratot és azt a választ adta, hogy Debrecen szívesen hozzájárul a tervezett pénznemnek kibocsátásához, ha az ország szintén jóváhagyja. A régi jó idők elmúltak. Ma már a pénzügyi kormányzat nem kérde a városokat, hogy hajlandók-e jóváhagyni a pénzveretési szándékot.

A másik érdekesebb feljegyzés 1705 nyaráról szól, amikor a fejedelem Rákóczi hirdett országos gyűlést Szécsénybe tette át bizonyos okokból. Az előbbi elhatározás szerint Debrecen Doboz István főbíró képviselte volna, de ez a szándék megmászított, helyette Dioszegi Sámuel és Monori István szeniorok küldtek ki. A tanácsbeli urak sokat törtek a fejüketafelett, hogy a meghívóban az foglaltatott, hogy a gyűlésen csak „nemes személyek jelenhetnek meg”. Már pedig Debrecen városában laktak ugyan nemesek, akik azonban nem tartoztak az előjáróság ágjái sorába, maga Debrecen városa, mint jogi személy pedig nem számíthatott „személyes” nemesnek. A polgárság a vármegyén külső birtokkal nem rendelkezett. A vita azzal végződött, hogy mivel e tárgyban Eperjesen értekeztek volt, oda intéztek kérdést, hogy a nemes személyek tartoznak-e Szécsényben megjelenni. Az eperjesi gyűlés azonban e fogas kérdést eldönteni nem tudta. Így azután úgy fogták fel a dolgot, hogy Debrecen részt vehet a gyűlésen, de fel nem szólhat. A gondolat helyes volt, mert Bihar vármegye követelt be sem engedték a szécsényi gyűlésbe, hanem hazaküldték.

Debrecen követői elmentek, hogy a méltóságos fejedelem meghívásának tisztességgel eleget tegyenek. Vettek magukkal 200 ceber tokaji bort, 60 hízott vágóokrót és egyéb sok minden jót, amelyekkel a gyűlésen megjelent országos nagymbereket „megudvarolták”. A debreceni követeket tisztelettel fogadták, sőt a fejedelem által adott vendégségbe külön is meghívták. Hazatérve a debreceni legátus urak, elmondották, hogy a szécsényi gyűlés utáni vigasságon a debreceni borral traktáltak a vendégsereget és a fejedelem lakomáján egy fogásnál 300 tálnál több vitetett a megjelentek asztala elébe.

(b. s.)

Önkéntes urak!

egyenruhájukat készítették saját anyaguktárból. GAÁL MIHÁLY egyenruha szabósága Attila tér 5. Görög templom mellett.

1942. Rádiók

összes típusai egy évi részletre kaphatók

Nánássy Lajos

Telefon 30-67.

rádió és villamosági üzletében PIAC U. 85.

Telefon 30-67.

A debreceni helyőrség tisztikara részvételével november 5-én rendezte meg a debreceni önálló huszárszázad tisztikara hagyományos Hubertus-lovaglását. — Tegnap tartották a résztvevő tisztek utolsó edzésüket. — Képtünk tizenkét méteres vízesárkon vágat át a mezőny egyrésze (Aszmann-foto.)

Iskolát építet a város a Kishegyesi-út mellett
Több iskolaépítési, illetve bővítési ügyet tárgyalt a tegnapi városi közgyűlés

A Sámsoni úton az állami elemi iskolában nem tudták a 8-ik osztályt megnyitni. Az iskola fejlesztése vált szükségessé. Egy tanterem építést határozták el 28.000 pengő költséggel. A kultuszkomáromtól 13.000 pengő államsegélyt kérnek.

A királyi tanfelügyelő rámutatott arra, hogy a köntösgáti elemi iskolában nem lehet ellátni a tanítást, nem lehetett megnyitni a 8-ik osztályt sem, mert nincs elég

hely.

Ezért hat tantermes iskolát kell építeni, mert a város itt 92 családnak szükségletét építetett és ezekbe sokgyermekes családok költöztek. A tankötelesek gyermekek száma 190. A Kishegyesi út mellett hat tantermes iskolát létesítenek 200.000 pengő költséggel. A kultuszminisztertől 100.000 pengő államsegélyt kérnek.

A közgyűlés az építkezési javaslatot elfogadta.

Javzslat a városi bérházak eladására

A városi közgyűlésen a kölesönügyek tárgyalásánál Cséh-Czeglédy András kért szót:

— A városnak tekintélyes tartozásai vannak — mondta —, olyan ingatlanai is, amelyek nem jövedelmeznek annyit, amennyi kamatot a kölesön után fizetnek. Vannak ingatlanok, amelyeket máskor nem lehet értékesíteni, csak most. Azt mondhatnák, hogy ne adjunk el ma ingatlan. Ha azonban nem jövedelmez annyit, amennyit kamatban

fizetünk a kölesön után, helyesebb az értékesítés. Az ingatlan folyton romlik, a bérházakban nagyobbak a kiadások, a bért viszont nem lehet emelni, ezért célszerűbb a bérházakat eladni és az árakat adósságtörlesztésre fordítani. Olyan házakat építhetünk a bérházak helyett, amelyekből nagyobb bérjövödelmet lehet elérni. Ezeket az ingatlanokat most lehetne értékesíteni.

A polgármester azt felelte, hogy majd megmondolják a dolgot.

Küldünk ajándécsomagot
sebesült és harcoló katonáink részére

Kérelem Debrecen sz. kir. város hazafias közönségéhez

A magyar vöröskereszt hőiesen harcoló honvédsapataink részére ajándécsomag-mozgalmat szervezett s már eddig is sok ezer csomagot küldött, hogy ezzel az íthon maradt társadalomnak a haretlen küzdő katonáink iránti szeretetét tolmácsolja.

A vöröskereszt debreceni választmánya Debrecen város közönségének is lehetővé kívánja tenni, hogy a sebesült és harcoló honvédek részére szánt ajándékaikat illetékes helyre juttassa.

Felkérjük tehát mindazokat, akik katonáink részére ajándécsomagot kívánnak küldeni, hogy azt a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének (MANSZ) hivatalos helyiségébe folyó évi november hó 15-ik napjáig délelőtt 9—1 óráig terjedő időben beszállítani szíveskedjenek. Egyéni (névre szóló) ajándécsomagok nem küldhetők.

Ajándécsomagokban a következők küldhetők:

Ruházat: Pulover, sál, harisnya, érmelegítő, keztü (sikeztü), fülvédő, gnyájú fehérnemű, hőszeműveg, meleg ing.

Felszerelési cikkek: Bicska, óra, öngyújtó, dohányszelence, cigarettatárcsa, pipa, cigarettatöltő, zseblámpa,

sípok, szappan, borotvaszappan, fogkefe, fogkrém, termos, töltőtoll, írószer.

Dohánynemű: Cigaretta, dohány, szivar, cigarettalapír, hüvely, gyufa, cigarettaszipka.

Élelmiszer: Mindenféle konzerv (szardínia, hús, főzék, befőtt, gyümölcs, tej stb.) csak bádogdobozban, csokoládé, kétszersült, keksz, bor, sör, pálinka, rum, párlatok megfelelő csomagolásban (hordóban, vagy bélelt ládában elhelyezett üvegekben), savanyú és erős cukorkák, szalámi, kolbász, ami legalább két hónapig eláll és a szállítást kibírja, csomagolt sajt, aszalt gyümölcs, száraz tészta, gyümölcsíz és lekvár.

Szórakoztató cikkek: Társasjáték, hangszerek, főként szájharmonika, gramofon és gramofonlemez.

Sajtótermékek: Folyóiratok, sorozatregények, könyvek. a) Folyóiratok: Általános jellegű szórakoztató képes folyóiratok: Magyar Futár, magyar nyelvű Signal, Híd, Ünnepek, Képes Krónika, Film-Színház-Irodalom, Délibáb, Tolnai Világlapja, újságok képes mellékletei stb. b) 10, 20, 30, 50 filléres regények, felpengős és pengős regények, kétpengős regények. c) Mindenféle általános szórakoztató irodalommal foglalkozó könyvek (szakirodalom kivételével).

Csomagoló eszközök: Papír, zsinag, láda, ragasztószerek, szögek.

Pénzadományokat is elfogadunk. Egy honvéd ajándécsomag megváltási ára: 5 pengő. Pénzadományok a Debreceni Első Takarékpénztár Rt-nél levő Vöröskereszt folyószámlára fi-

zelendők be. Debrecen, 1941 október 28. Hazafias tisztelettel: Dr. Tatay Zoltán, a Vöröskereszt választmány elnöke. Dr. Kölcsey Sándorné, a Vöröskereszt választmány társelnöke.

Az új központi választmány

A városi közgyűlésen tegnap a központi választmány rendes tagjaivá a következőket választották meg: vitéz Berényi István, dr. Szentpéteri Kun Béla, vitéz Nagy Pál, Serly Gusztáv, dr. Szabó Andor, dr. Böszörményi Béla, vitéz dr. Erdély János, Balogh István (Hatvan u. 57.), vitéz dr. Bessenyei Lajos, dr. Nagy Béla ügyvéd, dr. Kertész Kálmán, dr. Sz. Nagy Samu, Nagybákay Antal, dr. Tatay Zoltán, dr. Kiss Zsigmond, Nagy József (Uzso u. 5.).

A központi választmány póttagjai lettek: Barta Sándor (Wesselényi téri MÁV-bérh.), dr. Nyireő István, dr. Pauchly Géza, Rácz Miklós (Péchy u. 14.), vitéz dr. várdi Szabó Miklós, dr. Véghe Ferenc (Híd u. 5.) dr. Straub János, dr. Széll László, dr. Nagy Béla gazda, Polgáry András, Szabó Károly (Dégenfeld tér 1.), dr. Csicsák György orvos (Piac u. 41.), Csizsár Ferenc, Pataky József (Erzsébet u. 32.), Varga Géza igazgató-tanító (Rothermere u.), dr. Szalay Károly ügyvéd.

Az Ajtósi Dürer Céh

a magyar grafika gyűjtők és grafikus művészek társasága a Déri múzeumban november hó 2—9 napjain országos grafikai kiállítást rendez. Vízfestmények, pasztellek, rajzok és sokféle sokszorosító eljárással készült gazdag, változatos anyag kerül bemutatásra a Déri múzeum mindkét kiállítótermében. Ünnepléses megnyitás november 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. A kiállítás nyitva napoként d. e. 10—1ig és d. u. 4—7 óráig.

Ezer pengőt ad a város
a szilágysági árvízkárosultaknak

Indítvány: Erdélyi testvérközséget fogadjon a város

Szilágymegye törvényhatósága átiratot intézett Debrecen városához. Elmondta, hogy Szilágyságban az árvíz pusztítása 200 lakóházat tönkretett, 1000 lélek hajléktalanná vált, a betakarítás előtt álló termést a víz elhordta, a lakosság nagy szegénységben van, a károkat nem tudják pótolni, ezért segítséget kérnek.

B e n k ő János azt a gondolatot vetette fel, nem lenne-e helyes, ha a román tengerben lévő egyes községeket testvérközségül fogadjunk.

Kölcsey Sándor polgármester: Meg fogjuk fontolni.

A közgyűlés Kupinszky Sándor tanácsnok javaslatára egyhangúlag 1000 pengőt szavazott meg a károsultak megsegítéséhez.

Gumicsizmak
j a v i t á s a
l a k k o z á s a

Rétinél, Piac u. 42.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő. Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt. 25-én reggel 8-tól nov. 1-én reggel 8-ig "Mégváltó", Plac u. 18., tel.: 14-69. "Muraközy", Plac u. 72., tel.: 37-33. "Bocskay", Czegléd u. 22., tel.: 29-14. "Csokonay", Mester u. 43., tel.: 10-15. "Árpád fejedelem", Csapókert, Jánosy u. 44.

Vidéki előfizetőink

részére mai lapszámunkhoz az előfizetési díjak befizetésére postakártyaképpénztári befizető lapot mellékelünk. — Kérjük igen t. előfizetőinket, hogy azok felhasználásával az esedékes előfizetési díjakat kiegyenlíteni szíveskedjenek, mert annak késedelemre, vagy elmulasztásra a lap küldését akadályozza. — Előfizetési díj 1 óra 3.— P., negyedévre 8.70 P.

DERECZEN KIADÓHIVATALA

Pecsételjelek le

Írta:

REMÉNYIK SÁNDOR

Angyalok, angyalok,
Fekete angyalok,
Hallgatni jól tudó
Néma-szép angyalok:
Fekete pecsétet
En számra nyomjatok,
Halálig némává
Engem csókoljatok.

Minden tüzes ígém
Bennem megdermedjen,
Minden izzó jajszóm
Bennem megrekedjen.
Út panaszaiknak
Ne legyen kiútja:
Út panaszaikat
Az Isten is unja.

Az Isten is unja,
Az Isten sem érti:
Bensómet mi bántja,
Lelkemet mi vézdi.
Beszélni halgaság,
Hallgatni nem tudok.
Pecsételjelek le
Fekete pecséttel
Fekete angyalok!

— Istentiszteletek a reformáció emlékülőpén a debreceni ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla. Kis-templomban délelőtt 9 órakor Szentes László, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Kecskés József. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Ács Mihály. Károlyi Gáspár téri templomban délután 5 órakor Pecsés József. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Birinyi János. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor dr. Juhász László, délután fél 6 órakor Kuszós Dénes. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor. Kerekes-telepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László. Téglaskerti áll. isk. délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Gyermekistentisztelet a nyilastelepi templomban délelőtt fél órakor: Orosz János.

— A gazdasági akadémián két megüresedett alapítványi helyet Szabó Tibor Mihálynak és Szikszay Györgynek adta a városi közgyűlés.

— Új állások szervezése. Kimondta a közgyűlés, hogy a központi szegény beteg rendelőtérhez egy kiegészítő szolgálat, a fogyasztási adókezeléshez egy mázsamesteri és az új mázsaházba egy II. osztályú mázsamesteri állást szervez.

Szombaton elseje

ezen a napon jelenik meg Mindenszentek ünnepe miatt vasárnapi lapszámunk utána csak negyediken kedden jelenik meg újra a „DERECZEN“

Igy az elsejére feladott a próbírdetés

a szokotnál is EREDMÉNYESEBB mert ezen lapszámunk három napig forog kézen

„DERECZEN“ hirdetésnek egyedüli felvételi helye József kir. herceg utca 1 szám.

A tócoparti gyilkosság gyanúsítottját jogerősen felmentette a debreceni bíróság

Debrecen határában a Kishegyesi út végénél a Tóco vizében halva találták, — mint annak idején megírtuk, — Nagy Imre mezőőrt, akinek a fejét törték össze erős ütésekkel. A nyomozás során egy újságíró asszony olyan vallomást tett, hogy a hajnali órákban látta azon a tájon Vincze János fuvarost és látta a mezőőrt is. Olyan helyzetben voltak, mintha verekedtek volna. A csendőrség az asszony vallomása alapján őrizetbe vette Vincze Jánost, aki tagadta a vádat és arra hivatkozott, hogy a gyilkosság éjszakáján a házában aludt. Felesége és a kocsisa is bizonyította, hogy odahaza volt és csak reggel ment el, akkor is fuvarra a szekerekkel.

A debreceni törvényszék előtt

— A városi közgyűlés Zádor Gyula műszaki tanácsos részére havi 100 pengő munkaadóalányt szavazott meg. Indoklás: munkakörét a legnagyobb lelkiismeretességgel látja el és munkaidéjének jórészt külszolgálatban tölti el.

— Ifj. Dömsödy Imre tanácsnoknak, aki a közigazgatási és közrendészeti ügyosztályt vezeti, mint az elsőfokú közigazgatás feje és a legszelebb re-tegekkel, hatóságokkal érintkezik, hivatalán kívül is állandóan rendelkezésre kell állnia, jelentős munkát hárított rá a honvédelemmel kapcsolatos teendők ellátása is, a közgyűlés külön évi 1200 pengő munkaadóalányt szavazott meg, amelyből azonban csak 1080 pengő kerül kifizetésre. Az erre vonatkozó ajánlat indoklása megállapítja, hogy Dömsödy Imre szolgálatait felet-teseinek teljes megelégedésére végzi s még az erdélyi részekből is idejöttek ügyvitelét tanulmányozni.

— Volt 39-es bajtársak! Hőseink emlékművét november 2-án 11 órakor fogjuk megkoszorúzni. Aki teheti legyen ott! Bajtársi Kör El-nöke.

— A Közélelmezéssügyi Ügyosztály központi és körzeti irodáiban október 31-én, pénteken és november 2-án, vasárnap teljes munkaszünet van. November 1-én, szombaton az összes irodákban 9—12-ig tartanak szolgálatot. Polgármester.

— Lengyelbúndákat, téllkabátokat felelősséggel tisztít Koncz. Péterfia 30.

— Nagy Sándor számvevőségi főtanácsos 40 évi szolgálat után nyugalmába vonult. A számvevőség egyik legkiválóbb tisztviselője volt, aki példaadó szorgalommal és kitartással dolgozott. Ezért részére 1736 pengőt szavaztak meg jutalomként, mivel ezt az összeget akkor is megkapta volna, ha az állam szolgálatába lép át.

megtartott izgalmas tárgyaláson is tagadta Vincze a vádat. A tanu-vallomások nem is bizonyították megnyugtató módon a vádat és a bíróság nem fogadta el az újságíró asszony terhelő vallomását sem bizonyító erejűnek, mert el-lentmondásokba keveredett. A tör-vényszék felmentette a fuvarost, de az ügyész nem nyugodott meg és így az ügy a bíróság elé került. Vitéz dr. Ethey tanácsa tárgyalta az ügyet. Dr. Falk Tibor védő hi-vatkozott arra, hogy a vádat nem bizonyítja semmi és kérte, hogy mentsék fel a súlyos gyanú alól a rokkant, fél kezére béna fuvarost, aki már rokkantsága miatt sem üt-hette agyon a mezőőrt. A bíróság jogerősen felmentette Vincze-t a vád alól.

— P. Virág Jézustársasági atya elő-adássorozatát folytatta tegnap délután a Svetits-intézet új tornatermében. Tegnap a család jelentőségéről, fontosságá-ról szólt és kitűnő előadóművével való-sággal lebilincselte hallgatóit, amely hosszasan ünnepelte a kiváló elő-adót. P. Virág ma délután fél hét óra-kor folytatja előadássorozatát. Szomba-ton, november 1-én pedig ugyancsak a Svetits-intézet új tornatermében a ka-tolikus egyesület vezetői számára ve-zetőképző előadást tart. Ez előadás íránt is rendkívül nagy érdeklődés nyil-vánul meg és mint értesülünk, a debre-ceni katolikus egyesület vezetói, de tagjai is teljes számmal vesznek részt azon.

— Gépeket szerez be a városi nyomda. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a városi nyomda 64.000 pengőért gépeket szerezzen be.

— Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága feliratot intézett a miniszterelnökhöz és kérte, hogy a szociáldemokrata pártot osz-lassák fel, a Népszavát pedig tiltsák be. Támogatás végett megkereste Debrecen városi törvényhatósági bizottságát is, melynek közgyűlése tegnap hasonló felirat küldését határozta el.

x A Szárnyaskerékben november 5-én este 8 órakor új tánctanfolyam kezdődik.

— A debreceni cipőkontingens felemelését kérte a tegnapi városi közgyűlésen dr. Ruzska István. A polgármester kijelentette, hogy a kérelmet az illetékesek figyelmébe ajánlják.

— Az ezüst egy- és kétpengősök be-váltása. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az egy- és kétpengős ezüst érméket 1941 november 30-ika, az ál-lami és egyéb közzpénztárak pedig 1941 december 31-ike után fizetésül elfogadni nem kötelesek. A Magyar Nemzeti Banknál 1942 január 31-ig le-het becserezni az ezüst egy- és két-pengősöket.

Igyunk mindnyájan minden időben

PLANTA

magyar teát kapható: FRICK LAJOS Plac u. 27

Utolsó két hétig Debrecenben

PYTHIA

grafológus, Arany Bika 118. d. e. 11—1. d. u. 4—7-ig. Vasárnap csak délután.

Minya

Gondolom kevesen tudják, hogy ez a szó: Minya, Erdélyben a Mihály kicsinyítő, becéző neve. Van nekem egy kicsi pajtásom, menekült, annak is Minya a neve. Ő ugyan így mondja: Mini, én meg Miskának szőlőigatom. Huszon-hathónapos, eleven, akos, ügyes, helyes kicsi székelygóbé, Torda Aranyos me-gyében az Aranyos folyó mellett nézett először a sugaras nyárba, ott született augusztus havában. Onnan menekültek szülei, kisebbségi sorsuk hajléktalanná tette őket, a rajtuk lévő „gúnyajukon“ kívül semmit sem hozhattak el, pusztán életüket tudták menteni. „Végzet-tük hozzánk Debrecenbe vezette őket, Csaba királyfi csillagképétől vezéreltet-ve...“ Egy kerti szerszám-kamrában húzódnak, nyomorognak hárman, mivel lakást semmiképpen nem kapnak. Szor-galmas, törekvő, becsületes emberek, istenfélők, vallásosak. Mindannyiszor könnyezem, mélyen meghat, mikor fel-zokog ajkukról a székely himnusz, vagy zsoltár „Te benned bíztunk eleitől fogva!“ Minden istenadott nap, már korareggel indul az anya sír, lehet keres-ni, az apa munkába, Minya pedig két eszével engem mulattat és várjuk „má-mámát“, nagyokat kacagva.

Szegény anya mindennap eszűge-temben jön vissza, lakás nincs, pedig a tél rohamosan közeleg. Hogy milyen la-kásokat, milyen feltételek mellett vol-nának hajlandók kiadni, de esakis gyer-mektelenek, jó volna lélni. Nem cso-dálkozom, hogy az anya sír, lehet ezért nagyon is sírni. Elképesztő feltételek, kívánságok egyszobás-konyhásért. — Egyenesen merényletek ezek embertár-saink, felebarátaink ellen és ez ellen nincs mensvár!?

Ötszáz pengő kölcsön, bútorostól megvenni a kiadó lakást, ezek csak a csekélyebb esetek. Volt egy, melyet a bérlőnek kell javíttatni. Egy alha-nyagolt, nagyon vizes, salétromos lakás, melynek a munkálatait körülbelül 650 pengőt kért a közművesmester.

A bére 64 pengő, ebből 32 a tulajdo-nosnak fizetendő, a másik felét a bérlő visszatarthatja a javítási költség tör-lesztésére. — Szegény kicsi Minya, kis pajtásom, mi lesz veled a fűthetetlen szerszámkamrában a télen? Meddig kell még várni Csaba királyfira, hogy visszatérjen Torda Aranyosba, az Ara-nyos folyó lankás hegyaljához, saját házatokba. Vajjon meddig, te édes kí-csi székelygóbé, kéteszü emberke, Mini! ?...

Dr. Boér Károlyné

— Buza Gábor zenekölöki tanárnak megengedte a közgyűlés, hogy a Kollé-gium tanítókörében óraadóként mű-ködhessen.

— Bartalis tánciskolájában november 4-én tánctanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— Az Olasz Kultúrintézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratások to-vább folynak. A beiratási díj a hét hónapig tartó tanfolyamra 10 P. A kezdő, közép és haladó csoportok ré-szére a tanítás heti két órában folyik. Ugyanazon fokon több csoport is van, így a tagok választhatnak a különböző időkben tartott órák között. Felvilá-gosítás az intézet helyiségében, Hat-van u. 2. Telefon 12-04.

x Schaff tánciskolájában, a Koroná-ban ötödikén új tanfolyamok kezdőd-nek iparosoknak, külön gazdálkodók-nak. Ma este összlánc.

— Venezuela megszünteti német-országi konzulátusait, Caracasból érkező hír szerint.

— Véletlenül agyonlőtte barátját Tuzsér községben Ecsedi József mező-őr. Ecsedi Beregi Gyula nevű barátjá-val beszélgetett. Beszélgetés közben megtöltötte szolgálati fegyverét, a fegyver elsült és a lövedék Beregi Gyulát combján felül találta. A meg-ijedt mezőőr orvosért szaladt, de az orvosi segítség hiábavaló volt, mire megérkeztek, Beregi elvérzett.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: „Nagymama” B-bérlet.

Pénteken: Reformációi emlékünnepe.

Szombaton délután: „János vitéz”.

Szombaton este: „Fülemüle”.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma este U. Kováts Terus felléptével B-bérletben kerül előadásra a „Nagymama” operett.

Pénteken a református teológus ifjúság reformációi emlékünnepe.

Szombaton délután mérsékelt helyekkel: „János vitéz”. Pompás szereposztás. Kukorica Jancsi: vitéz Hajmássy, Huska: Süli Manyi.

Szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este a Nemzeti Színház nagy sikere, a „Fülemüle” c. gyönyörű magyar daljáték.

Jön: Bulla Elmával a „2000 pengős térfi”.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

Bulla Elma vendégjátéka áll az érdeklődés homlokterében. A kifizető művész november 4-én és 5-én játszik Debrecenben a „2000 pengős térfi” című darab főszerepében. A vendégjátékot már is nagy érdeklődés előzi meg.

Beleznal-Unger István direktor Budapestre utazott és csak pénteken tér vissza. A kifizető direktor vendégjátékok ügyében tárgyal. Elsősorban Bajor Gizl, Szelcsek Zita és más neves fővárosi művészek szerepléséről van szó.

Nagy Csilla lakkeszmáinak rejtelme. A Csokonai Színház kedvence szubrettjét sajnálatos kellemtelenség érte. Ötötzetőnéje lakkeszmáját, melyben egyik darabban szerepel, a villamoson felejtette. Ezúton kéri a 36-os lakkeszmák becsületes megtalálóját, hogy azt Nagy Csilla művésznőhöz juttassák el.

Újdonságok sorozata kerül előadásra a Csokonai Színházban. Szabados Árpád mulatságos zenés darabja, a „Fülemüle”, mely a Nemzeti Színháznak volt nagy sikere, már szombaton bemutatásra kerül. Jön a legnagyobb operettsiker, a „Gyergyói bál”, mely mindenütt, ahol bemutatták, legalább 15-ször ment. Felújítják a „Dolovai nábob leánya”-t, jön egy eredeti Eisemann operett és a „Gyöngykalász” c. daljáték bemutatója.

Vígjáték. „Fiatalkor” hamisítatlan amerikai film sok ötlettel, érdekes fordulatokkal és mindvégig lebilincselő játékkal. Aki szereti az amerikai izű erkölcsfilmet, nézze meg, érdekes!

— **Ügyészi áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Balogh Antal nyíregyházi kir. ügyészt a debreceni kir. ügyészséghez saját kérésére áthelyezte.

— **Norvégiaián** takarékosági okokból megszüntettek minden éjszakai vonatjáratot.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter dr. Bárczi Géza egyetemi ny. r. tanárt és dr. Papp István egyetemi magántanárt a magyar és finn-ugor nyelvészetre az 1941—42. tanév tartására a debreceni áll. középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává kinevezte.

— **A kollégiumi tanítóképző önképzőköré** tegnap tartotta első ülését dr. Zombor Zoltán vezetőtanár részvételével. Szpiridonov Sándor IV. éves tanítójelölt előadást tartott „Önkéntes nemzeti munkaszolgálat, mint országépítés” címmel. Az előadó értékes, szép előadásban személyes tapasztalatai alapján ismertette az önkéntes nemzeti munkaszolgálat nagy nemzetnevelő jelentőségét. Befejezésül Jakucs I. IV. éves zongorakíséretében Pankotai L. V. éves művészi ének-számával, a munkatábori indulóval végződött a frappáns előadás. Jantos Lajos „Bach élete és művei” című előadását Jakucs S. V. éves vonós-negyese és magának az előadónak remek technikai játéka kísérte. Kelemen Károly „Széchenyi” című előadásában lelkesen vészelt, hogy mit kell a jövőben tanítónemzedéknek Széchenyi tanításából megszívlelnie. Számos értékes hozzászólás gazdagította a magasszínvonalú előadást.

Harc jelenet a keleti frontról.

A Déri György néprajzi múzeum ma megnyílik a közönség számára

A Déri György ezredes néprajzi múzeum, melyet kedden nyitottak meg ünnepélyesen, ma d. e. 10—1 óráig a nagyközönség számára nyitva! A Nagymagyarország népművelését, népművészetét és kézműiparát felölelő, páratlanul álló és pompásan berendezett új néprajzi múzeum a mai nappal megnyitja kapuit a művelt érdeklődők számára. Akinek gyönyörűséget okoz a színekben tobzó magyar népművelés, a népies kerámia, a pásztorfalrafaragás, a néphimzés lélekűdítő világa; aki öráig el tud gyönyörködni egy matyó menyecske vagy egy kalotaszegi leány ragyogó, csillogó ünnepi ruháján, egy tornyos tükör izléses formájában, a bakoynyi kanász szűrőrszáiban: annak igazi élményt fog jelenteni a Déri múzeum új fiókintézménye. Belépőjegy ára 30 fillér, tanulóé, katonák részére 10 fillér. Képes katalógus a bejáratnál 1 P-ért kapható. A látogató ugyanabban a helyiségben, ugyanazzal a jeggyel megtekintheti a Thaly-szobát is, mely a Déri György múzeum nagy folyosójának végén, két terebben van elhelyezve.

Különben a Déri György múzeum és a Thaly-szoba ugyanakkor lesz nyitva, mint maga a Déri múzeum, tehát minden vasárnap délelőtt 10—1 óráig, hétköznapokon pedig kedden, csütörtökön és szombaton d. e. 11—1 óráig.

— **Rómában a volt jugoszláv illetőségű Knezevics Milost,** akit az ellenségkel való szövetekezésért halálra ítélték, szerdán reggel agyonlőtték. Knezevics Milos és büntársai februárban pokolgéppel elsüllyesztettek egy olasz kereskedelmi hajót. Két büntársát 30, illetőleg 26 évi fegyházra ítélték.

— **A rózsapaprika ára.** A földművelésügyi miniszter rendeletben a rózsapaprika nagykereskedői árát 2.20 pengőben, az erős paprika nagykereskedői árát pedig 1.60 pengőben állapította meg.

— **A francia belügyminiszter rendeletére** 15 megyei tanácsost és 9 polgármestert szabadkőműves tevékenység miatt felmentettek állásuktól. Hat további polgármestert hivatali ügyeik hanyag vezetése és az élelmiszer-adagolási rendeletek elleni vétség miatt bocsátottak el. A hadügyminiszter rendeletére a francia hadseregéből kizártak négy tisztet, ugyancsak szabadkőműves tevékenység miatt. (MTL)

— **Meggyilkolták és kirabolták** Polyánszki László 30 éves gazdálkodót Ölyvös községben. A gyilkos szívenszurta az esti órákban áldozatát, akit másnap reggel vérbefagyva holtan találtak meg egy kerítés tövében. A csendőrség őrizetbe vette Polyánszki régi haragosát, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak.

Gyászrovat

Török Ferenc ny. csendőrtiszthelyettes 68 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése pénteken fél 4 órakor lesz Debrecenben a diszravatalozó tereből. Lakás: Sámsoni út 23. Gebauer-cég rendeli.

— **Almás János** pilóta síremlékét szombaton 4 órakor szenteljük. Lakás: János 21.

— **Tízezer román ifjú utazik Németországba.** Bukaresti jelentés szerint a német-román egyezmény szellemének megfelelően a közeljövőben tízezer 16-tól 19 éves román ifjú utazik Németországba. Az ifjak három évig tartózkodnak ott és szakkiképzésben fognak részesülni.

— **Belgrádban igen nagy a tűzifahiány,** mert a bandaharcok miatt az erdőségekből nem tudnak fát szállítani. A város vezetősége elhatározta, hogy a város területén kivágatja a sorfákat. Több ezer embert alkalmaztak mint favigókat.

— **A kormány rendeletet adott ki a M. Kir. Kereskedelmi Hivatal vidéki kirendeltségei szervezetének újabb szabályozásáról.** Eszerint a kereskedelmi hivatal vidéki kirendeltségei a közellátási miniszter közvetlen felügyelete és fennhatósága alatt a m. kir. közellátási felügyelőség néven az országos közellátási hivatal szervezetében folytatják működésüket. A m. kir. közellátási felügyelőség hatáskörét és szervezetét a közellátási miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben megállapítja.

— **Ulianova vitték Lenin holttestét.** A moszkvai kormány menekülését megelőző napokban kiemelték Lenin bebalzsamozott holttestét a Kremel előtti álló mauzoleumból, hogy szállóhelyére, Ulianova vigyék.

— **Nagyszalonta és Nagykőrös között Arany János ünnepséget rendeztek.** Az idei ünnepélyt Nagykőrösön tartották meg. Az ünnepélyt Göde Lajos elnök nyitotta meg és Ardai Aladár nagyszalontai esperes tartott ünnepi beszédet.

— **A Szent Erzsébet egyesület,** mint arról beszámoltunk, ezidén nagyszabású programot tűzött ki maga elé. A hölgyek lelkesen készülnek az egyesület szociális, karitatív és társadalmi célkitűzéseit valóra váltani. Az egyesület tisztikara és a tagok két részre oszolva dolgoznak. Tichy Antalné elnöknő és Wilhelm Emilné a karitatív munkát, Acházt Imréné és Ruffy-Varga Kálmánné a társadalmi munkát vezetik. Mindkét csoportnak hat-hat elnöknője van. Ilyen szervezettel működnek most. Minden kedden délután a Katolikus Otthonban gyűlnek össze és itt beszélnek meg a legújabb tennivalókat.

Szörbőléses

Lengyelbundák és télikabátok

Isztilása

KONCZ-nál

Péterfia 30. — Szent Anna 12.

FERENC JÓZSEF
KESERŐVIZLeplezték a parlament
Széchenyi-emléktábláját

A parlament épületében szerdán délelőtt leplezték le a Széchenyi-emléktáblát, Kisfaludy Stróbl Zsigmond alkotását.

Fabinyi Tihamér m. kir. titkos tanácsos, felsőházi tag mondott ünnepi beszédet, melyben rámutatott arra, hogy az idők mélye most érlelte meg Széchenyi reformját, amit már egy évszázaddal ezelőtt hirdetett. Széchenyi szelleme ma elevenebb, mint valaha.

— Viharzó, tusakodó volt a leleke, de nem azért, mintha beteg lett volna. Hanem mert magyar volt: nyugtalan, mint Makkai Sándor mondja, csak úgy, mint a jó delejtű, amely szintén nyugtalan és mégis mindig a helyes irányba mutat.

A nagyhatású beszéd után Tasnádi Nagy András és gróf Széchenyi Bertalan elhelyezték az emlékmű előtt a képviselőház és felsőház koszorúját, majd az Operaház férfikara elénekelt a Szózatot.

Két rablógyilkosi
halálra ítélt a Kúria

A Kúria Szakala György 42 éves pincért és Kálmóczy István 41 éves pincés napjamszt rablógyilkosság büntette címén halálraítélte.

A két gyilkos Siklóson behatolt Szabó János házába, ahol lopni akartak. Egy ott talált fiatal lánygyermekét ásóval agyonverték, a gyermek síkoltzásaira előlépett Patkós István kocsissal és Grosz Rozália nevű öregasszonnyal is végeztek.

Már az alsóbb bíróságok is halálraítéltek a két elvetemült gyilkost s ezt az ítéletet emelte jogerőre a Kúria.

Szécsényi modern uriszabósága
Piac u. 42. Pannónia udvarban

— **A francia hadbírósg halálraítélte két átpártolt tisztet.** A degaulista francia katonák a levantei hadseregbe vették fel magukat. Halálraítéltek Antier volt képviselőt is az állam biztonsága ellen elkövetett vétség miatt.

— **Eino Olkinuora** finn síbajnok a finn keleti arcvonalon elesett. Eino Olkinuora a múlt évben a legjobb sífutó volt. Vanninen zászlós, ismert finn futó szintén hősi halált halt.

— **Az angol királyi pár meglátogatta Churchill miniszterelnököt,** aki villásreggeli fogadta az uralkodópárt. A király elsőszben tett látogatást Churchillnél.

MEGHÍVÓ.

A Magyar Autó Forgalmi Rt. felszámolás alatt bej. cégnek Debrecenben 1941 november 8-án délután 3 órakor a Hatvan u. 53. szám alatti helyiségben megtartandó

rendes közgyűlésére

a 1. részvényesek meghívatalnak. A részvényesek f. é. november 8-án délelőtt 10 óráig a társaság pénztáránál elismervény ellenében leteendők.

Felszámoló.

Tárgysorozat:

1. Felszámoló jelentése.
2. Zárszámadosok, valamint az ezekre vonatkozó felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése, zárómérleg megállapítása és határozathozatal a felszámolás befejezése tárgyában.
3. A felszámoló és a felügyelőbizottság részére szóló felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Esetleges indítványok.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kegyes István m. v., Telek u. 65. leány Margit, Rézműves Aladár népművész, Tóth Á. u. 48. leány Margit, Szűcs István m. v., Péterfia u. 53. fiú István, Bartha Zoltán ref. lelkész, Tiszafüred, fiú László, Dell József majoros, Bellegelő 450. fiú Sándor, Matsics Lajos rep. téri raktárkezelő, Varga u. 34. leány Katalin, Bartha Imre, gépész, Macs 71—73. leány Magdolna, Sörös János gazdasági cseléd, Bánk 31. leány Erzsébet, Csontos Ferenc kereskedő, István u. 15. fiú István, Pál János npsz., Balmazújváros, leány Erzsébet, Harangi János g. cseléd, Nagyhegyes 1., leány Julianna, Fehér János gy. munkás, Csapó u. 53. fiú László, Juricskai Pál, g. felügyelő, Sas u. 4. fiú Pál, Farkas Iván m. v. művezető, Piac uca 5. fiú Iván, Vékony Sándor m. v., Szegényházas 34., leány Katalin, Harai Károly m. v. asztalos, Vígkedvő Mihály u. 9. fiú Károly, dr. Kertész Béla városi ügyész, Bethlen u. 66. leány Katalin, Boldizsár János kisbérlő, Bercsényi u. 2. fiú János, Tiba István npsz., Bellegelő 260. leány Mária, Deák István postatiszt, Szerencs, fiú Sándor, Hunyadi József npsz., Hajdúhadház, leány Róza, Pongor Sándor npsz. Nagy-léta, fiú Sándor és Miklós (ikrek), Bakó András npsz., Érmellék u. 8. leány Ilona, Szabó Sándor fémestergályos, Csórsz u. 27. leány Viola, Lövel Károly m. v. Gírkelyhadosztály u. 13. leány Mária, Székely András g. cseléd, Elep 100. leány Rozália, Ilykó József kórh. rakt. Beregszász, leány Emma Mária.

Jön

Eljegyzések: Gajdos János sütő s., Csokonai u. 12.—Tanyi Mária Mikepécsi út 7. M. Kovács Sándor m. v. lakatos Haláp 128.—Kovács Gizella u. o. 149. Bári István fodrász s. Hétvezér u. 71. a.—Koczka Aranka, Kuruc u. 98.—Kápiár Sándor gazd., Nagycsere 154.—Kovács Mária, Bellegelő 502. Szabó Géza keresk. s., Kinizsi u. 40.—Sütő Róza, Keresztási u. 80. Fejes János gazd., Nagycsere 3.—Papp Anna, Bellegelő 134. Kovács Kálmán, fodrász m., Dobó u. 27.—Szalka Mária, Szarazi F. u. 9. Kondor Lajos m. hiv., Nyiregyháza—Kuhár Erzsébet, Szoboszlai u. 4. e.—Bereczki János, Bellegelő 399—Biri Margit u. o. 387.

Házasságok: Rebman Gyula borbélymester—Tóth Eszter, Sámsoni u. 64.—Kovács József m. v. órabéres, Vámospercsi u. 1.—Dobi Julianna, Bellegelő 375. c. Dörgös Sándor fuvaros, Nagyszalonta u. 38.—Nádasdi Eszter, Balmazújváros, Szabó Imre npsz.—Szabó Julianna, Dombos tanya, Kovács Béla gimn. tanár, Máramarosziget—Horváth Ida, Baros u. 9.

Halálozások: Gombos István ref. 76 éves, Tóth Árpád u. 16. Gyurkovics Endre g. kat. lelkész 48 éves, Csizsér. Vas Sándor ref. 7 hónapos, Hatvan u. 53. Görömbey Ilona ref. 32 éves, Nagy-kálló, Erdélyi György ág. h. ev., Baross u. 13. Laboncz János ref. 70 éves, Telek u. 47. öz. Papp Jánosné rk. 85 éves, Dell sor 13. Hadadi Sándor ref. 36 éves, Kunmadaras, Ötvös Katalin ref. 17 éves, Böszörményi út 27. Kovács Árpád ref. 53 éves ny. m. v. asztalos, Pélegyházi Tamás u. 8. b. Nagy Sándor ref. 3 hónapos, Bellegelő 357. Pink Dezső tiszthelyettes rk. 40 éves, Szilvásszőlő u. 7. Vadász Zsigmond rk. 62 éves, Tiszafüred, Györfi Ilona ref. 23 éves, Eötvös u. 62. Kiss Bálint ref. 85 éves, Zsák u. 9.

— A kétmilliórdos finn újajépitési kölcsönre 1200 milliót már befizették.

— Szabadkán a felszabadítási harcokban hősi halált halt honvédek emléket megörökítik és a visszacsatolás évfordulóján avatják fel az emlékművet, melyre már 40.000 pengő adakoztak.

— A gépkocsik üzemanyagának negyvenszázalékos megtakarítását éri el egy új találmány segítségével Klein Sándor karcagi mérnök. A találmányát kipróbálták már személy- és teherkocsikon, autóbuszokon is. A szerkezet, melyet fel kell szerelni a motorokra, 22 centiméter hosszú csak és minden kocsin alkalmazható.

— Az Északi sarkkör felett német vöröskeresztes hajó cirkál, hogy segítségére legyen a keleti harcok legészakibb részén, a tundrákon folyó harcok sebesültjeinek.

Állások átszervezése a városi adóhivatalnál

A normálstátus megállapításakor a városi adóhivatal létszámát alacsonyan szabták meg. Azóta lényeges munkatöbblet hárult a tisztviselőkre, akiknek létszáma a munka elvégzésére nem volt elég. Emiatt sok ideiglenes jellegű alkalmazottat látnak el. Különösen a fogalmazási karban érezhető a hiány. — A pénzügyminiszter 1938-ban leiratban rámutatott arra, hogy feltétlenül szükséges a városi adóhivatali tisztviselők létszámát szervezett állásban levő tisztviselőkkel betölteni. Két ellenőr, két I. o. adótiszt, 4 nyilvántartó és 8 állandósított napdíjaztat kell státusba helyezni.

A fizetéskülönbözet 40.641 pengő lenne, azonban a 11 ideiglenes munkaerő fizetése elmarad és így csak 29.641 pengő lesz a többlet. Mivel azonban csak jövő év második felében töltik be az állásokat, a tényleges többletkiadás arra az évre 14.820 pengő lesz.

A kisgyűlésen dr. Csáthy Dezső szólt fel ennél a kérdésnél. Teljesen

indokoltnak tartja a státuszrendezést, mert a munka valóban nagyon felszaporodott. Sok kellemetlen és szárazmunkaerő már abból, hogy hiányoztak a munkaerők. Rámutatott arra, hogy az összpontosított adókezelési rendszer zavaró volt, amit a kerületi rendszer helyettesít hoztak be. A mai rendszer mellett szinte áttekinthetetlen, hogy valakinek mennyi az adótartozása. Ezzel együtt az adóhivatali adminisztráció a régi kerületi rendszer előnyeinek felhasználásával. Az élethez jobban igazodó rendszerrel kell javítani a helyzetet.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester megjegyezte, hogy annak idején a pénzügyi kormányzat kívánta az átszervezést a mai rendszerre a későbbi rendszerrel, mert a mostani az előzősnek, nyilvántartásnak jobban alapot mutat. Nem hiszi, hogy a kormány változtatna ezen. Az állások átvezetésével javulni fog a helyzet.

A közgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Közérdekű levél

UJ ZASZLÓT AZ ORSZÁG SZÉLÉRE!

Tekintetes Szerkesztőség! Egy olyan dolgot szeretném felhívni figyelmükre, amelynek megvalósítása a közérdekű levél, amelyen egy kis jó karattal azonnal segíteni lehet. Az országzászló ártóerőjén legelő zászlóról van szó, amely már hetek óta tépetten rongyosan leng a szélben. A szomszéd képet nyújtó zászló helyét újat csapóttassanak erősebb anyagból, amely ellen tudna állni az örökösen fújó szél rongálásainak. (Aláírás.)

— Bulgáriában elfogták egy kommunista rombolóegységet, melynek tagjai főleg német köznevelőket ellen merényletekre terveztek.

A néma kolonator

— A sanghaji japár szóvivő tiltakozott a harcigazok létszámátáról szóló kínai állítás ellen, teljesen alaptalannak jelentve azt.

— Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termékediket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatali fogynaszatási adóosztályánál (földhivatal 54. sz. szoba) jelentésként be. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágás eljárással megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőterületeket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által egyfogyasztandó, valamint seledecségeknek és munkásainak termelésében járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogynaszatási adó kedvezményt igényelhetnek. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, után a fogynaszatási adókról alkotott szabályrendelet 10. paragrafusára szerinte általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozataltól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozataltól bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. A kedvezmény igénylési alkalmával igazolandó a szőlő terület és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző termésű boraikra igénylik-e. A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA	HÁZASSÁG	LEVELEZÉS
Gálosy legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási díszkártyák eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27	33 éves gyárimunkás elvezet olyan nőt, ki bármilyen munkába helyezné. Jelige: „József” 1990	Szalmaözeveg személynél érdeklődő adja meg pontos találkozási idejét. Dátum, megjelölt hely pénteki nap.

9. OLDAL.

— Anglia elismerte a független szíriai államot hivatalos közlés szerint. Ez alkalomból a király táviratilag szerencsekívánatait fejezte ki a szír köztársaság elnökének. Hír szerint Szíria és Nagybritánia között szövetségi szerződés készül.

Közgazdaság

November 1-én emelkedik kukorica ára

Az értékesítési, illetve az egyes termények forgalmát szabályozó rendeletek alapján november elsejével a csöves és a morzsolt kukorica ára emelkedik. A csöves kukorica ára októberben 13.40 pengő volt, november 1-től 14.60 pengő lesz, a morzsolt kukorica ára pedig 19.70 pengőre emelkedik az októberi 18.70 pengős áráról.

Debreceni termény- és takarmányárak. Lucerna 10.75, széna 6.00—7.75, búkköny 8.00, búzaszalma 2.59, cukorrépa 5.00—6.50, takarmányrépa 3.50—4.50, tők 7.50.

SPORT

DVSC—Szatmári SE mérkőzés lesz vasárnap Szatmáron. A DVSC ma nagy kétkapus edzést tart és utána állítják össze a csapatot a vasárnapi bajnoki mérkőzésre. A debreceni vasutasok jó formában vannak, ami biztató jel a hátralevő mérkőzések előtt. Remény van rá, hogy néhány napon belül a Zilah-ügy is eldői, a kitűnő játékos kiadja a NAC és esetleg már Szatmáron is játszhat a DVSC-ben. Szó van arról is, hogy balfedezet posztján kipróbálják a fiatal, nagytehetségű Kálmánt, de annak a megoldásnak is vannak hívei, hogy a Szolnok ellen kitűnően bevált Oláh maradjon hátrvédposztban Csokai társas és balfedezetet B. Nagy játsszon Szatmáron. Eszerint lehetséges, hogy a DVSC Szatmárra már Keskeny, Csokai, Oláh, — Orosz, Gere, B. Nagy, — Szilárd, Berecz, Szabó, Sidlik, vagy Zilahi, Kristóf csapatát utazik. A mérkőzés:

Hungaria filmszínházban

Jegyelövétel már ma!

Mann, a kitűnő nagybányai játékvezető vezeti.

DTE—NyTVE amatőr bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a nagyeredel Stadionban. — A DTE ügyes, kipróbált intézője megszerezte a csapat számára a Budapesti VSC egyik kitűnő játékosát, aki Debrecenben teljesített szolgálatot és vasárnap már játszik is a DTE színeiben.

Az egyetlen sporttelepen látástól valószínűleg lesz mérkőzés, 9 órai kezdettel ifi-rangadó a DEAC—DMTE ifj. csapata között, 11 órai kezdettel DEAC — P. MAV, míg 3 órai Húsos—B. Turul játszanak.

Finta felgyógyult sérüléséből és már résztvehet a Ferencváros edzésén. — Turay II. még mindig beteg, nem játszhat a Gammában vasárnap.

November 30-án játssza a DVSC utolsó bajnoki mérkőzését a Törekvés ellen Debrecenben. Ez a mérkőzés egyben valószínűleg a döntő is lesz a Mátyás-csoport első helyének birtokáért. Közben Zugló Debrecenbe jön november 9-én, míg a következő héten a DVSC játszik Marosvásárhelyen az MSE-vel és Dunakeszin a D. Magyarsággal. — Nehéz hónap lesz, ha pontvesztés nélkül ússza meg a DVSC, valóban megérdemli az első helyet.

A DTE I. és Ifj. játékosai a mai edzésen jelennek meg. Intéző.

A D. Húsos I. és Ifj. játékosok ma délután 4 órai edzésen jelennek meg.

